

MAGYAR LAPOK

XII. évfolyam, 1 (3163) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, Telefon: 12-27.

Kormányzó Urunk hitvese szózáttal fordult a magyar társadalomhoz

Január 17-től február 7-ig országos gyűjtés indul a honvédcsaládok javára

Az áldozat és a kötelesség jogán hívok minden igaz magyart újabb áldozatra.

Negyedik esztendejében jár a világszerzte tomboló háború s hazánk immár második éve fegyveres résztvevője, szenvedője, de minden megpróbáltatás ellenére is a nemzet örökkévalóságában hívő harcosa a népek sorát eldöntő küzdelemnek. A háború, amelyet az Uristen akaratából egyideig polgári nyugalomban szemlélhettünk, immár a mi életünkben is viharzik. Kérlelhetetlenül szedi áldozatait azok közül, akik nekünk a legdrágábbak. Sok anya velem együtt tudja, milyen súlyos az a kereszt, amelyet hordozunk; megáldott benünket a Mindenható s mi mindnyájan egyek vagyunk a fájdalomban, mi érezzük a legjobban, mi az, magyarnak lenni.

Éppen ezért most, amikor arról van szó, hogy meggyógyítsuk a háború sebei közül azokat, amelyeket emberi erővel meg lehet gyógyítani, jogunk van kérni, sőt kérnünk kell! Meg szeretnénk érinteni a szíveket, egyenként szembe szeretnénk nézni mindenkiel s hozzáintézni a kérdést: „Fellel! Megtetted-e te is kötelességedet a hazáért, enyhítetted-e azoknak a bánatát és gondját, akik hozzátartozókat, atyjukat, fiaikat, testvéreiket, családjuk támaszát és reménységét, vagypedig egyetlen kenyérkeresőt, megvesztették el a becsület mezején? Levetted-e a gondot azoknak a válláról, akiknek családfelei most is denli, becsülete és lelkiismerete szerint. Ne szavakkal, ne az együttérzés hangoztatásával, hanem némán: cselekedetekkel.

Amikor ez év augusztusában azzal a kéréssel fordultam a társadalomhoz, hogy adjon mindenki tehetsége szerint téli holmit messze orosz földön harcoló véreink részére, kérés szavam meghallgatásra talált. Most még többet, még bensőségebben kérek: a hadbavonultak családjainak, az emberfelelti áldozattal harcolók itthonmaradottainak.

Január 17-től február 7-ig ország-szerzte, minden eddigénél nagyobb arányú gyűjtést rendezünk a harctéren levők itthonmaradottainak támogatására. Ezuttal pénzt kérünk: a tehetősektől ezreket és százakat, a szegényebektől filléreket, de mindenkitől kérünk.

Sok könnyet akarunk: letörölni. a gondok áradatát feltartóztatni, tehát anyagi erőink határáig kérjük a társadalom támogatását. Gondoljunk arra, hogy a magyar haza ezer és ezer

családja némán és zokszó nélkül so-ványabb kenyérrel, aggodalommal és önmegtartóztatással áldoz naponként a magyar igazságnak; mert hozzátartozója mindnyájunk fennmaradásáért harcol vagy szolgál. Gondoljunk katonáinkra, akiknek fegyvereit megacélozza, bátorságát és hősiességét fokozza az a tudat, hogy itthon mindenki részt vállal családjának gondjaiból.

A létünkért és népiünk igazságaért folyó harctól függ minden. Az állam ezért minden fillért a háborúra áldoz és a lehetőség határain belül gondoskodik a harctéren levők itthonmara-

dottairól. De ez még nem elég! Szükséges, hogy maga a társadalom vegyen részt az áldozatban, kell, hogy az áldozatot egyenlően osszuk meg s ennek az emberi harcnak egyetlen eredményes fegyvere van: a jó szívet adott fillérek és pengők tömege.

Ez a gyűjtés több, mint jótékonykodás, több, mint emberi együttérzés megmutatása. Most látjuk majd, mennyire szereti népünk minden rétege, lakosságunk minden egyes része családját és azt a nagy közösséget, amelynek tagjai vagyunk s amellyel együtt élünk, vagy pusztulunk ebben az országban.

Adjatok! Avassa a magyar társadalom ezt az alkalmat nemzeti áldozatkészségünk legszebb ünnepévé! Adjatok, hogy a legtöbbit áldozók hozzátartozóit, gyermekeiket minél erősebben és melegebben ölelje át az örök Hungária istápoló karja! Adjatok, hogy az elkövetkező nemzedékek áldással emlékezzenek a ma élőkre, akik a szeretet és a jószág erőt is mozgósítani tudták!

Adjatok azért a Magyarországiért, amelynek előjvetelért imádkozunk!
Budapest, 1942. december hó 31.

HORTHY MIKLÓSNÉ.

Megélénkült a szovjet csapatok tevékenysége a magyar frontszakaszon

Timosenkot eltávolították. Rooseveltt északafrikai megbízottját is megakarták gyilkolni

Zürichből jelentik: (MTI) A Stalingrád körüli szovjethadsereg vezetését Timosenko tábornagyotl Zsukov vette át. Hogy Timosenko eltávolításának mi az oka, még nem lehet tudni.

A MTI jelenti: (36-ik számú hadijelentés) A honvédevezérkar főnöke közli: A magyar hadsereg arcvonalával szemben, karácsony óta megélénkült az ellenség harcitevékenysége. Az ellenség arcvonalunk különböző részei ellen kisebb-nagyobb erejű vállalkozásokat hajtott végre, azonban ezek a vállalkozások védőrendszerünk összefogott tüzeiben még a fő ellenálló vonal előtt összeroppantak. Saját részről eredményes felderítő tevékenységet fejtettünk ki és sikeres vállalkozásokat hajtottunk végre. Megszálló csapataink sikerrel biztosítják a hátsó területek közbiztonságát és gazdasági életét.

Megszűnt a nagy hideg a keleti arcvonalon

A MTI jelenti: A honvédevezérkar főnökének a kiadott 36-ik számú hadijelentésében magyar katonai körökben még a következő kiegészítéseket fűzték:

Az elmúlt hét hadieseményeit összefoglaló mai hadijelentés az ellenség harcitevékenységének bizonyos foku megélénküléséről számol be. Mint ismeretes, a karácsony előtti héten, valamint az ünnep alatt az előző heteknél is nyugalmasabb volt a honvédcsoportok által védelmezett donmenti védőszakasz. Az ünnepeken azonban ismét folytatta régebbi felderítőtevékenységét az ellenség és némely helyen száznál nagyobb erejű osztagokkal is megkísérelte állásaink megközelítését, hogy a légitámaszpontok megközelítését, nehézségei miatt a föld felderítés módjával nyerjen betekintést saját erőviszonyainkba. E kísérletek, miként a

hadijelentés is megállapítja, már elhárítottunkban összeomlottak. Saját vállalkozótevékenységünk éppen olyan sikerrel folyik, mint az elmúlt hetekben. A hőmérséklet a karácsonyi ünnepek után minusz 15 és 20 fok közötti szintre süllyedt, a legutóbbi napokban azonban ismét enyhülés állott be és a hőmérséklet csak kevéssel marad a fagypontra alatt.

Algirből Zürichbe érkezett jelentések szerint Tuniszban az arcvonal Mateur-Tebourba-Medjed el Bah-Pont du Fahs vonalon stabilizálódott. A légitévékenység során a német bombázó rajok heves támadást intéztek Casablanca kikötője ellen, ahol jelenleg az amerikai és angol utánpótlás lebonnyolódik.

Genf. (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: A londoni Daily Express a katonai helyzetre visszapillantva óva inti az angolokat attól, hogy rosszaszínű

szemüvegen át nézzék a jövőt, mert ennek a háborúnak vannak olyan oldalai, amelyek mindeddig a legcsekélyebb mértékben sem változtak. Így egyebek között a német hadsereg változatlanul őrt áll az európai szárazföldön, míg hatalmas hadseregét óriási hadiüzemek látják el minden szükséges eszközzel. A német hadsereg fegyvereit Európa millió és millió legjobb szakmunkása kovácsolja. Sem a Tuniszban álló angol katonák, sem a Stalingrád előtt harcoló orosz nem észleli, hogy a német hadsereg ellenállóképessége, a hosszú arcvonal akár egy kis részén is szenvedett volna a háborús erőfeszítések miatt. Ellenkezően, az angol és az orosz katonák elmondhatja bárkinek, ha kérdezik tőle, hogy a német katonák elszánt, okos és lelkes harcok — írja a londoni lap.

Bern. (Bud. Tud.) Algiri jelentés szerint Giraud tábornok újságírók előtt kijelentette, hogy a legutóbbi algiri letartóztatásokkal kapcsolatban, hogy a letartóztatásokat csupán azért rendelték el, mert meg vannak győződve, hogy további gyilkosságokat terveztek. Szerinte ezek a letartóztatások kizáróan belső tisztogatási akciót jelentenek és a letartóztatottakat valószínűen nem lövik agyon. Az őrizetbevételekre azért került sor, hogy megakadályozzák a további gyilkosságokat, közöttük Roosevelt elnök külön megbízottjának, Murphynak a megölését. A tunéziai harcokkal kapcsolatban feltett kérdésekre Giraud kijelentette, hogy kemény harcok ra van kilátás.

Újévi üdvözlések a városházán

Nagyvárad. Saját tud. Új esztendő alkalmával üdvözlések zajlottak le a városházán. Dr. Gyapay László polgármesterhelyettes a fogalmazási tisztviselői kar nevében üdvözölte dr. Soós István polgármestert, aki válaszbeszédében kijelentette, hogy 1943 rendkívül nehéz évek ígérkeznek, fokozottabb szorgalomra és munkakészségre lesz szükség. Igéretet tett, hogy a maga részéről a tisztviselők ügyeit ugyanolyan jóindulattal fogja kezelni, mint eddig.

Ezután dr. Hlatky Endre főispánhoz mentek át. Az üdvözlés után kiemelte a polgármester, hogy Magyarországon területén nincs egyetlen olyan törvényhatóság sem, ahol olyan szeretetben és együttérzésben dolgoznának, mint nálunk.

A főispán válaszában elmondta, hogy tudja azt, hogy szeretettel többet lehet elérni, mint túlzott szigorral. Adjunk példát az országnak. — mondotta a főispán.

Kortársos László az Erdélyi Párt és a törvényhatósági bizottság nevében mondott köszöntőt. Nagy elismeréssel szólott a polgármester eddigi munkásságáról és teljes támogatást ígért.

Az Ügyvédi Kamara nevében dr. Krüger Jenő és dr. Czeplédy Miklós, a NAC képviselőit pedig Ajtay Gyula miniszteri biztos üdvözölte még a polgármestert.

A Nemzeti Munkaközpont vezetésére Szabó János országgyűlési képviselő vezetésével tett tisztelegő látogatást a polgármesternél. Szabó János beszédében kifejtette, hogy Nagyvárad munkásai az elmúlt esztendőben a háborús nehézségek dacára is fegyelmetlenül viselkedtek és megértést tanúsítottak a város vezetőinek intézkedéseivel szemben. Igérete, hogy a Nemzeti Munkaközpontba beszervezett közel 6000 munkás az

új esztendőben is ugyancsak az erkölcsi támogatást nyújtja. A polgármester válaszában válaszolt, hogy a város vezetősége a szociális kérdések megoldását tűzte ki irányvonalaként, de a közbejött háború és a megszállás által tönkretett, leszegényedett város nehéz helyzet

Hogyan adta férjhez a cigányasszony Ille Rebekát?

Mozgalmasság újév a rendőrségen

Nagyvárad. Saját tud. Szilveszter napján délelőtt Lakatos Mária közismert kártyavető cigányasszony felkereste Ille Rebeka cselédlányt szolgálati helyén és különböző mesékkel rávette, hogy némi varázslattal az újévben okvetlenül férjhez adja. A cseléd ráállott a jóslásra és szó nélkül odaadta legjobb ruháját a cigányasszonynak, aki azt felvette, azt egy ágylepedőt is a nyakába akasztott. Ebben a pózban éppen a varázslathoz fogott, amikor a cselédet a gardája beszölytötte a lakásba. Míg Ille Rebeka odabenn foglalatokodott, a cigányasszony a magára vett ruhával és ágylepedővel eltűnt. A rendőrség nyomozza a tolvaj cigányt.

A rendőrség őrizetbe vette Patkó László sütegetődet és Patkó Imréné tollkereskedőt, akik a tollat különböző vegyszerekkel súlyosabbá tették és így üzérkedtek.

Dimitrovics Sándor Alfréd nagyvárad lakos 10 éves kisfiának a leventetőthon folyosóján ellopták 150 pengő értékű

elő állította őket. Így is sok szociális intézménnyel járultak hozzá a kérdések megoldásához.

Szombaton délelőtt dr. Hlatky Endre főispán és dr. Soós István polgármester az állomásparancsnokságon vitéz Kálmán Imre vezérőrnagyot, a római katolikus egyház részéről dr. Schrif-fert Béla püspöki helynököt, a református egyház részéről Csernák Béla esperest, az evangélikus egyház részéről pedig Turmcsay Sándor lelkeszt keresztek fel újévi jókívánságaikra.

télikabátját. A nyomozás folyik.

Izsák Ferenc Tokaji-telep 192. sz. alatti lakos 71 kilós disznóját ismeretlen tettesek el akarták lopni, de a zajra a háziak felébredtek, közben pedig a tolvajok elmenekültek.

Gallovics Ferenc kőműves családjával a szomszédokba ment át Szilveszter estét eltölteni, majd az újév első óráiban hazatértek, megdöbbenve látták, hogy a lakást ismeretlen betörők kifosztották. A rendőrség keresi a tettest.

Hetek óta erőlehen nyomozott a rendőrség egy ismeretlen szélhámós után, aki magát Horváth néven a Futura igazgatójának, majd közellátási tisztviselőnek mondta és ilyen sok nagyváradit lakostól 100—400 pengőket csalt ki azal a mesével, hogy a Közélemezési Hivatalban bizonyos előnyben fogja az ügyfeleket részesíteni. A nagystílű szélhámós igen sok hiszékeny áldozata végül is jelentést tett, mire a rendőrség elfogta a szélhámóst. Megállapították, hogy valódi neve Baumann Sándor 35

Magyar kötelességek az újesztendőben

Irta: Tripsó Sándor dr

Kormányzó Urunk névünnepe hangzott el a szótát s indult el országos útján a Magyar Kötelességteljesítés mozgalma, amely minden magyar embert a nehéz időkhez mért fokozott munkára, fegyelmességre, összefogásra, együttérzésre, lankadatlan kötelességteljesítésre s áldozatkészségre szólított.

A most beköszöntő újév küszöbén, amelyben minden népek és nemzetek sorsa talán évszázadokra dől el, nekünk is belc kell állanunk tevékenyen a nagy idők sodrába úgy, hogy minden magyar minden cselekedetében, jövőnk kialakulásának sorsdöntő napjaiban állandóan házája sorsát mint legszembetűnőbb világi feladatát tartsa szem előtt.

Ennek az új életiránynak lelki biztosítéka a fokozott magyar kötelességteljesítés fogadalmá és gyarlósága.

Minden cselekedet és minden áldozat kicsi a legmagasabb célhoz mérve. Ezzel szemben olyan kevés a kötelesség, amely minden magyar emberre hihetőség jöleszen s örömet kelően járul.

A magyar jövő reménye: cserkész és levente ifjuságunk már példát mutatott mindenütt feltűnő áldozatos odaadással és hangyasorgalmával, amikor számos társadalmi megmozdulásban résztvett s minden nemes cselekedetre tette készen áll.

A földművelő ember megszokott életrendjében s kiméretezett nyugalomban

ne csak a saját szükségletének s rendszeres anyagi hasznának biztosítása végett évről-évre folytatott munkálatait végezze, hanem több és szakszerű munkát igyekezzék kifejtetni, társával nemes versenyre kelve abban a felemelő tudatban, hogy hazája javára is dolgozik, sőt a legszembetűnőbb kötelességet teljesíti, amiért a közösség elismerése s az illetékesek kitüntető megbecsülése várja s vagyoni gyarapodása mellett a nemzet hálaja kíséri.

A munkás ember a becsületes, tisztességes s több munkát kifejtésével nemcsak munkaadójának szolgál híven, de fokozott munkája eredményével nemzeti javára is munkálkodik. Ez a tudat a magyar öntudatát emeli s együttes hatásában a nemzeti erőit fokozza.

Az iparos a rendelkezésre álló nyersanyag gondos, lelkiismeretes feldolgozásával és vállalkozásának becsületes végrehajtásával szintén a nagy nemzeti kötelességet szolgálja.

A kereskedő a megbízhatóság s az elosztás igazságos, becsületes elvégzésével a szükségletek kielégítését nemcsak biztosítja, de az ennek nyomában támadó megelégedettség előidézésével kiválóan szolgálja a nemzet kitartását.

A szellemi munkás minél jobbat s minél többet akarásával, a bajok atyai gyógyításával s a hivatás türelmes, figyelmes s lelkiismeretes ellátásával a

közbizalmat s általános nyugalmat s tekintélytisztelést vált ki.

A magyar nő elsősorban mint a ház lelke s mint feleség és anya töltse be legmagasabb hivatását, mert a magyar családok szilárdságán épül a nemzet ereje. Ha pedig az élet külső hivatásra utalja, akkor a férjével versenyre kelve törekedjék a magasabb nemzeti célok megvalósítására is, amelyet a magyar nő lelkéből nem téphet ki az élet terhe, amelynek nem lehet akadály a gond s a szegénység, sőt ezek a nehézségek, a küzdelem és szenvedés ösztökélik a tisztá hívő lelkeket a felemelkedésre.

Röviden összefoglalva ez az, ami a magyar kötelességteljesítés munkájához szükséges.

Nem lehet olyan magyar, aki az új-jászületés nagy korszakában ne szütleje meg az üdvös útmutatást, s ne vágyakozzék hazája, családja s maga sorsát, jövőjét munkálni, biztosítani s ezáltal önmagát megbecsülni.

A magyar kötelességteljesítés szent fogadalmával, ennek becsületes betartásával s lelkiismeretes gyakorlásával lépünk be hát az új év kapuján, amely esztendő ki fogja alakítani az új világrendet s meghatározza a magyar sorsot, a szebb jövőt, amelynek elérését a magyar csak akkor remélheti, ha a reá váró kötelességteljesítés jól végzett munkáját teszi zálogul a Gondviselés ítélőszéke elé.

Angoranyui tenyészállatokat vásárolniék

Egy éves kifogástalan küllemű és szőrözomáj legjobb példányok érdekelnek, jól takarmányozott tiszta tenyészetből kizárólag olyanok, amelyek a trianoni határokon kívüleső tenyészettek leszármazottai. Ajánlatot annak megjelölésével, hogy az ősek melyik tenyészetből származnak és ezerméyes kiválasztásra a telep hogyan közelíthető meg. „Tenyészállat” jellegre kerrek Haasenstein és Vogler Rt. hirdetőiroda, Budapest, V., Dorottya-utca 8.

éves kolozvári műszerészegéd. A szélhámós ember töredelmesen beismerte bűnét. Kihallgatása után átkiéérték az ügyészre.

Gyermekek

önként kéri a hashajtót, ha egyszer Darmolt kaptak. A Darmol ize kítőnő és fájdalom nélkül hat. Ezért szereti a gyermek.

DARMOL

8 nap alatt kifizetik a város munkát végző iparosok számláit

Nagyvárad. Saját tud. Fontos intézkedéseket hozott a polgármester a városi munkát végző iparosok munkadíjainak kifizetését illetően. Eddig ugyanis az volt a helyzet, hogy az iparosok elvégzett munkájuk után benyújtották a számlákat, de azok kiutalása hónapokig késett. Az újabb intézkedés értelmében a mérnöki hivatal a benyújtott számlákat 8 nap alatt köteles felülvizsgálni és a számvetésseggel ellenőriztetni. Minden tisztviselő felelős a nyolc nap alatti elintézésért. A polgármester lapunk útján is felkéri az iparosokat, amennyiben valamilyen kérelem állna elő, úgy érő neki személyesen tegyenek jelentést.

Borsót és babot utalt ki a polgármester

Nagyvárad. Saját tud. A polgármester a szegényebb néposztály részéről levelet kapott, amelyben rizs, borsó és bab kiutalását kéri. Mivel a kérelem aláírás nem volt, lapunk útján válaszol. Közli, hogy borsót és babot már kiutalt és a jövő héttől kezdve az a közönség-rendelegzésére áll. Rizst nincs módjában kiutalni, mivel az lisztptől, tehát rizskásához csak az juthat hozzá, aki lisztjegyét feláldozza.

Hirdessen a Magyar Lapokban

Amerika ujévi kívánsága

Irta: dr Paál Árpád

Az elmúlt esztendő híreiből sok igényességgel átnyulnak az új esztendőbe is az a hír, mely az Északamerikai Egyesült Államok alelnökének, Wallace-nak világrendező elképzeléseiről ad számot. Amerikának az a második vezető férfi úgy beszélt, mintha nem akarna tudni az első vezetőférfinak, Rooseveltnek viselt dolgairól és Amerikából kinyúló tuzó hatalmi akarásáról. Wallace szerint nem ez a Roosevelt törekszik világalomra, hanem Japán és Németország.

Az is lehet, hogy Wallace szerint az természetes isteni törvény, ha Roosevelt a világ ura; ellenben bünyös lázadás, ha Japán, Németország és a velük tartó többi nép a saját élettörvényei számára is érvényesülést akar. Ilyen felfogással az amerikai alelnök úr egész gondtalanul meri hangoztatni a következő követelést: „A mostani nemzedék kötelessége gondoskodni arról, hogy semmiféle hatalomra éhes, háborus uszító se tudja ismét az egész világot vérontásba dönteni”. Továbbá: „Teljes mértékben meg kell büntetni azokat a vezetőket, akik vétkesek a háboru előidézésben.”

Wallace alelnök talán nem is gondolt arra, hogy ezek a követelések az ő elnöke ellen fordulnak leginkább. Hiszen talán még Amerikában is sokan tudják, de Európában mindenki

előtt tudott dolog, hogy a mostani új világháborút Roosevelték idézték föl, mikor az 1938-iki müncheni angol-francia-német megegyezés ellenében Angliában és Franciaországban megkezdtek a bujtogatást, aztán Lengyelországot a danzigi kérdés békés megoldása elleni ellenállásra uszították. Akkoriban, 1939. január végén mondotta Roosevelt, hogy Amerika határai a Rajnánál vannak.

Hogy Japánba hogyan kötött bele, hogyan akarta előre az ázsiai élettért elzárni és hogyan pénzelt a kínai kommunista csoportosulást Japán ellen, az egészen frissen áll az emlékezetünkben. Még egy esztendővel ezelőtt történt, hogy Roosevelt olyan követeléseket állított Japánnal szemben, amik mögé a háborus felkészülés fenyegetését állította nyomatékul. Ezeket mind jól tudják még — Amerikában is. Hiszen csak most tudták meg ott, pár héttel ezelőtt, hogy ez a háborus kihívás milyen siralmas vereségbe került Amerikának — Pearl Haburnál.

De Wallace azért rendületlenül hangoztatja: „A legyőzött nemzeteket vereségük beismerése után szintén példás büntetésben kell részesíteni”. Az amerikai alelnök nem is gondol arra, hogy a legyőzött nemzetek közé éppen ők fognak bekerülni. Ő legyőzötteknek csak a németeket és

Szőlők pótlására:

amerikai gyökeresszőlők.

Szőlők felujítására:

gyökeres fá-oltványok.

Oltványkészítés céljaira:

amerikai és európai simavesszők

legjobb és lemegebizhatóbb beszerzési helye:

Teleki Szőlőtelepek

Villány.

52. üzemi év.

Képes Szőlészeti Ertesítőnköt kívánatra díjmentesen küldjük.”

Japánokat tudja elképzelni. Azért mond még ilyesmit is: „Szükséges lesz majd az is, hogy felügyeletet gyakoroljanak a német és japán iskolarendszer felett”. Wallace mindenképpen meg akarja tanítani ellenfeleit az amerikai nagyság előtti hódolatra.

Persze, persze. Tanulni nem árt senkinek. De Amerikának se. Ahogyan a dolgok folyamata eddig mutatkozik, inkább lehet számítani, hogy őket fogja a háboru egy kis önmérsékletre, szerényebb gondolkodásra, s a maguk területén való maradásra megtanítani. Az bizonyos, hogy a háboru földidézésében a Roosevelt-féle világhatalmi hiúságnak volt a legtöbb része. A sors igazságszótása lesz majd, ha ezt a hiúságot úgy fogják megbüntetni, ahogyan azt Wallace alelnök úr kívánja.

a Führer főhadiszállásáról. A véderő főparancsnoka közli: A Terek vidékén, Stalingrádnál és a nagy Don-kanyarulatban az ellenség ismét súlyos veszteséget szenvedett. 35 páncélcsoport megsemmisítettünk. A központi arcvonalszakaszon a németek ellentámadással kivetették az ellenséget több helységről. 13 páncélos megsemmisítettünk. Az Ilmen-tó felé az ellenség sok páncélcsoport bevetésével megismételte támadásait, de valamennyit visszavertünk és 8 páncélcsoport megsemmisítettünk. December 21. és 31. között a keleti fronton 242 szovjet páncélcsoportot semmi sítettünk meg.

Libiában és Tuniszbán kölcsönös a felderítő tevékenység. Tuniszban gyors harci gépek Bone repülőterén hat ellenséges gépet elpusztítottak és megromgáltak két ellenséges kereskedelmi hajót. Egy német búvárnaszád a Földközi-tengeren elsüllyesztett egy angol rombolót.

Németország nyugati vidékén egy többmotoros ellenséges gépet lelőttünk. Az angolok egy másik gépet Csatorna felett veszítettek el.

Mint különjelentésben közöltük, német felszíni tengeri erők hónapokon át taró harcokban a világóceánokon elsüllyesztettek 31 ellenséges kereskedelmi hajót 187 ezer tonnával. Ezeket a sikereket még nem jelentettük. A haditengerészet december hónapban elsüllyesztett összesen 109 hajót 634 800 tonnával. Ebben a most jelentett 31 hajó is benne van.

10 hajót a haditengerészet, 18 hajót a légierő megromgált. 1942-ben a német véderő által elsüllyesztett angol-amerikai hajók a következőképpen oszlanak meg: A haditengerészet elsüllyesztett 1283 kereskedelmi hajót hétmillió 955 000 tonnával. Ebből hétmillió 586 500 tonnát kitevő 120 hajót a tengeralattjárók süllyesztettek el. A légierő elsüllyesztett 167 hajót 985 000 tonnával. A kettő együtt nyolcmillió 940 000 tonnát tesz ki. A haditengerészet 149, a légierő 301 hajót rongált meg olyan súlyosan, hogy azok egy részének elvesztésével számolni kell.

Giraud tábornok szerint az északafrikai franciáknak rossz a felszerelése

Tangerből jelentik: (MTI) Algiri jelentés szerint Giraud tábornok ujságírók előtt kijelentette, hogy bár nem borulató, de azt hiszi, hogy még nagyobb erőfeszítésekre lesz szükség, mert a Tuniszban harcoló francia seregek rosszul vannak felszerelve és modernül felszerelt ellenséggel állnak szemben.

Buenos-Airesből jelentik: (MTI) A Stefani jelentés Vargás brazilai elnök közölte, hogy az amerikai csapatok a brazil partokat kiindulási támaszpontul használták fel Észak-Afrika megszállásához és a brazil hajóhad is résztvett a hajókaraván kíséretében. A brazil légierő sikeresen működött közre.

Roosevelt újabb partraszállást tervez Európa északnyugati részén

A Szovjetunió elvesztette ebben az évben legértékesebb gazdasági területeit 360 ezer négyzetkilométernyi területet hódítottak meg a németek és szövetséges csapatok

Amszterdamból jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Roosevelt alelnök, mint a brit hírszolgálat Washingtonból jelenti, pénteken nyilatkozatot tett, amelyben a többi között azt mondta, hogy a szövetségesek a védekezésből most már áttértek a támadásra. Kifejtette még, hogy a szövetségesek „komolyan” foglalkoznak azzal a gondolattal, hogy az egyes harcokban már megvalósított egységet egy másik arcvonal tekintetében is leterehozzák. Roosevelt aztán a szövetségesek háborus terveiről szólott. Kijelentette, hogy minden, a jövőre vonatkozó tervezés, a béke megvalósításától függ. Fejtegetései során szükségesnek mondta, hogy a szövetségesek a háboru befejezése után is fenntartsák az egységet. Végül kijelentette, hogy az egy évvel ezelőtt aláírt Atlanti Charta hit okmány.

Illetékes körök szerint a Roosevelt nyilatkozatában kifejezett „újabb arcvonallegységítés” egy Norvégiában tervezett partraszállás bejelentése. A szovjet arcvonal észak-i szakaszával akar itt kapcsolatot teremteni Roosevelt. Erre engednek következtetni Svédország legutóbbi háborus intézkedései és a katonai kiképzés fokozása is.

Aránylagos nyugalom volt az arcvonalakon újév első napjaiban

Berlin. (MTI.) A Német TI jelenti: Mint katonai helyről közlik, a keleti arcvonalon az újév első napja csaknem valamennyi harci szakaszon aránylagos nyugalomban telt el. Az elmúlt év folyamán a bolsevizmus elleni harcban a német és szövetséges csapatok kereken 360.000 négyzetkilométer területnyereségre tettek szert. Ez a terület megfelel Anglia és Belgium együttes területének. Ezzel a Szovjetunió ásványi kincsekben leggazdagabb területei jutottak a német és szövetséges csapatok kezére. Újév napján a Terek vidékén, Stalingrádnál, valamint a Volga és Don között csak helyi jellegű összetűzések voltak, melyekben a szovjet mindenütt

vereséget szenvedett. A Dontól délre lefolyt heves páncélos ütközetekben a német csapatoknak sikerült minden fontosabb támaszpontot megtartani. Ezekben a harcokban 22 szovjet páncélos megsemmisítettünk meg. Zuhán bombázó kötelékeink a Stalingrádtól délre levő térségben, valamint a Dontól északra és délre fejtettek ki eredményes tevékenységet.

Vadászgépeink harcra kényszerítettek egy szovjet és amerikai gépből álló vegyes csoportot. Húsz perc alatt a 15 gépből álló ellenséges csoportból 12 gépet lelőttünk. Egy másik helyen egy szovjet repülőkötelék a német vadászok feltünésekor kitért a harc elől és menekülni igyekezett.

Hitler vezérkancellár bizalommal és elszántsággal teljes szótatot intézett a német néphez és a véderőhöz

„Isten irgalmazzon Európának, ha a zsidóbolsevista-kapitalista szövetség győz”

Berlin. (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: Az újév alkalmából a Führer átvett a távirati irodától több külföldi állam, főként a szövetséges államok államfőivel és miniszterelnökeivel. A Berlinben tartózkodó nagykövetelek, követelek és ügyvivők a birodalmi kancellária palotájában kitett látogatási ivekben juttatták kifejezésre a Führernek a maguk és általuk képviselt kormányfők és kormányok jókívánságait. Ugyancsak táviratváltás volt Ribbentrop külügyminiszter és a Németországgal szövetséges és baráti államok államfőjei között.

Helsinki. (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: Rangel miniszterelnök az új esztendő alkalmából rádióbeszédet intézett a finn néphez. Ismertette Finnország múlt évi teljesítményeit. A miniszterelnök megállapította, hogy a háború-
mak öröndetesen esekély áldozatai vannak. Az ellenség valamennyi támadását visszaverték. Az út, amelyen Finnország halad, nemcsak az egyedül lehetséges, hanem a helyes út is. Felhívta a finn népet a legnagyobb tokaerkösságra és táradhatatlan munkára.

Szózat a véderő katonáihoz

Berlin. (MTI.) A Német TI jelenti: A Führer az évforduló alkalmával napiparancsot intézett a német véderőhöz, amelyben többi között ezeket mondja:

„Katonák! Hatalmas sikereket értetek el 1942-ben. Bármilyen nehéz is részleteiben ez a harc és a siker mérlege bármilyen sűrűn hajlik látszólag ellenségeink oldalára, a végén befejezésül a német győzelem áll.

A német haza ebben az évben több új fegyvert kovácsolt és a hosszú évek munkáinak előkészületei most kezdenek kibontakozni, hogy benneteket jobb fegyverrel lássunk el. Mint katonák, ügyis főlényben vagytok minden ellenséggel szemben. A német katona valamennyi arcvonalon a legjobban megfelelt hatalmas kötelességének. Norvégiától a spanyol határig német osztagok várnak készenlétben. Amikor ti messze távolban védelmeztétek szövetségeseinkkel Európát, a német birodalmat is véditek.

„Amit tengerészetiünk ebben a harcban teljesített, az történelmileg egyedülálló.

A tengeralttjárók és a világtengeren terékenykedő tengelyerők olyan megemlézőt eredményt értek el az ellenséges haderővel szemben, hogy azt új hajók építésével nem lehet ki egyenlíteni. A légi erő és valamennyi köteléke a leghatalmasabb teljesítményt végezte.

Semilyen körülmények között nem hátrálunk

Ha most az újév kezdetén elhatároztuk, hogy semilyen körülmények között sem hátrálunk meg, hanem addig küzdünk, amíg a végleges diadalt kiharcoljuk, akkor először azokra a bajtársakra gondoljunk, akiknek egyedül ezért a diadalt kellett életüket áldozni.

Ugyanakkor a német nép jelenére és jövőjére irányítsuk tekintetünket. Már igen sok újságban és nyilvánosan elhangzott beszédekben bejelentették ellenfeleink, hogy mit szándékoznak tenni népünkkel. Mi ezzel szemben elszántuk magunkat és azt ellenségeink meg fogják ismerni. Miközben megemlékezünk halottainkról, egyuttal az otthon vitézségére is gondolunk. Az otthon teljesen méltó a katonákhoz. Minden ellenséges kísérlet meghiusult asszonyok, gyermekek és

régi kulturavárosok elleni támadások során a német nép ellenálló erején.

Ezek a kísérletek csak felfokozták gyűlöletünket.

A német nép ma már elszánt gyűlölettel dolgozik az egész birodalomban azzal az elhatározással, hogy a háboru ezuttal úgy végződjék, hogy

Szózat a német néphez

A Führer az újév alkalmával szózatot intézett a német néphez, amelyben többi között ezeket mondja:

„Ebben a háboruban még egyszer fordulok újjévi felhívással a német néphez. Az elmúlt négy esztendőben a német nép tudatára ébredt annak, hogy ebben a harcban, amelyet ránk kényszerítettek, élethalál kérdése forog kockán.

A Führer ezután felsorolja a történelem folyamán az ellenség által használt ürügyeket, hogy legyűrje a né-

met erő. Tökéletesen mindegy volt, hogy milyen indokkal folyt a háboru, az ok mindig ugyanaz volt: gyűlölet az erős német birodalom ellen, a német nép és az olasz nép életigényeinek tagadása és végül a kapitalizmus érdekelttsége a háboruban. A Führer ezután kifejti, hogy a német nép ma más, mint az elmúlt világháboruban volt. A német nép ebben a háboruban nem fog eltávolodni a nemzeti szocialista népi eszménytől, hanem összeforr azzal. Semmi kétség sincs az iránt, hogy

Németország ellenségeinek a következő száz esztendőre elvegyék a kedvüket Németország megtámadásától. Isten irgalmazzon Európának, ha a zsidóbolsevista-kapitalista szövetség kezébe diadalt arat.

Az 1913-as esztendő talán nehéz lesz de biztosan nem olyan nehéz, mint az elmúlt esztendő. Ha az Uristen erőt adott ahhoz, hogy az 1941/42-es telet kibirtuk, akkor ezt a telet és a következő esztendőt még könnyebben kibírjuk. Egy bizonyos.

„Ebben a harcban ezuttal semmiféle kompromisszum nem lehetséges.

Ha Németország és Európa földrajzi határai között biztosította az élelmezés alapjait és biztosította azokat a nyersanyagokat, amelyek nélkül az emberi kultúrát elképzelni nem lehet, akkor katonáim, a ti szenvedéseitek nem volt hiábavaló. Azt hiszem kérhetjük az Istent ismét, hogy ebben az új esztendőben is adja áldását reánk.”

a harc végén a nemzeti szocialista állam megingathatatlan tömbként áll Európában.

A nemzeti szocialista állam állásfoglalását ebben a hatalmas küzdelemben két szempont határozza meg: Az egyik az, hogy mi sem Franciaországnak, sem Angliának, még kevésbé az Egyesült Államoknak semmi rosszat nem tettünk és tőlük semmit nem követeltünk, ami okot adott a háborura. A nemzetközi háborus bűnösök a békeajánlataimat visszautasították és a küzdelmet rám kényszerítették. A másik szempont, miután a háborut nem kerülhettük el, elhatároztuk, hogy ezt a küzdelmet a végleges döntésig folytatjuk, hogy utódaink életében ne ismétlődhessek meg ez a katasztrófa. A Führer a továbbiakban elmondja, hogy mennyit szenvedett a német nép azért, mert Wilson szavainak. A német nép és az egész világ vegye tudomásul, hogy ami akkor történt, a német történelemben nem ismétlődhet meg. Ismerjük az amerikai zsidók és szövetségeseik célját, amely abból áll, hogy a német népet megfosszák ifjúságától és a birodalmat szétdarabolják, a kapitalista és bolsevista szomszédok áldozatává téve. Ez a másik világ ügylátszik nem tudja, hogy a nemzeti szocialista Németország soha sem gondolt a kapitálációra, hanem ellenkezőleg a történelmünk legmagasabb szellemétől eltöltve el van szánva, hogy ezt a harcot a végleges győzelemmel fejezi be.”

A Führer ezután az otthon páratlan teljesítményeit, majd azokat a sikereket méltatta, amelyeket a német katonák és szövetségeseik arattak.

„Az új esztendő kezdetén az egész német nép nevében köszönetet kell mondanom az otthonnak és az arcvonalnak. Ez a tél lehet kemény, de nem sujthat keményebben, mint a múlt esztendő. Eljön a tavasz és akkor újra rohamra indulunk. Egyszer aztán az egyik hatalom elbukik ebben a harcban és tudjuk, hogy az nem Németország lesz.”

Székelyek élnek közöttünk Nagyváradon

Amit mindnyájan tudunk és mégis keveset gondolunk reá

„En Istenem, jó Istenem, Oltalmazóm, segédslmem, Vándorlásban reménységem, Inségemben látgy kenyerem!

Vándorlegény vándorbotját, Vándor madár hosszú útját, Vándor székely reménységét, Jézus áldd meg Erdély földjét”.
(Székely himnusz)

Bizony, székelyek élnek közöttünk, Nagyváradon, még pedig sokan. S itt elsősorban nem is a nem régen meg alakult Székely Hadosztályra gondolunk, hiszen abban nagyon sokan vannak, akik származásilag egyáltalán nem székelyek, sőt még olyanok is akadnak, akik esetleg csak a székelyek között lassan kialakuló szombatos szekta révén építhetnek hidat maguk és a székelyek között. A Székely Hadosztály tagjai között tehát sok a „tiszteletbeli”, ami azért nem megvetendő, mert a székelyek nehezen fogadják be a közéjük telepedőket. Az első világháború idején a fegyvertesítés alkalmas eszköznek bizonyult „tiszteletbeli” székelyek avatására.

Székelyek élnek közöttünk szép számmal. Hála Istennek! Különösen a felszabadulás után érkeztek nagyobb számmal városunkba és fozlaltak el vezető

állásokat, felelősségteljes helyeket. Arra nem vállalkozhattunk, hogy névszerint felsoroljuk őket, mert sokan vannak. Azonban érezzük iütlétüket minden téren. Hogy miért és miben? Az a nagyobb életerő, több lelkesedés, élénkebb észjárás és vérmérséklet az, amivel kitűnnek minden más emberfia közül.

Lapunk a megszállás ideje alatt valószínűleg összekötő kapocs volt a keleti részek és a Székelyföld között. Nagyon sok előfizetője volt és van ma is a lapnak a székelyek között és nagyon sokat foglalkoztunk a székelység problémáival. Több ízben jelentek meg cikkeik a székely nép eredetéről is, sőt egy ízben hosszabb és magas színvonalú vita is támadt bizonyos kérdések körül.

Más vidékeken lakó olvasóink eleinte csodálkozva figyelték a valóban úttörő kezdeményezést: Nagyváradon újságot írni úgy, hogy az Máramarosnak, Biharoknak, Bánátoknak, Kolozsvárnak és Székelyföldnek egyaránt hasznára váljék. Egymásután jelentek meg lapunk hasábjain a különböző vidékek problémái. Így lett lapunk a szó legnemesebb értelmében összekötő kapocs és egységsítő, nemzeti, hitbeli egységbe fűző erő

a megszállás ideje alatt szemben azzal a másik egységsítő és nyíltan nemzetellenes törekvéssel, amelyet a zsidó, szabdkörműves, kommunista köröket képviseltek sajtójukban, könyveikben, társaságaikban, találkozóikon egyaránt.

Azért nem volt idegen és szokatlan Nagyváradon a Székely Hadosztály estje és mindaz, ami azon elhangzott. Mert Nagyváradnak éppen lapunk útján „székely multja” és hagyománya van.

Azért fogadta általános érdeklődés Jakó Albert gimnáziumi igazgató előadását is a székelyek eredetéről. Érdeklődéssel hallgatta mindenki a történelmi források feltárását. Hogyne érdekelne bennünket mindaz, ami a székelységgel kapcsolatos, amikor azt is megtudjuk az előadásból, hogy 955 táján a székelyek első települési helye Bihar és Erdély határvidéke, a Körös völgye volt. A még megszállás alatt maradt Fekete Körös-völgyi magyarságra gondolunk itt önkéntelenül is. Eppen ez a sajátos bihari néprajzi kérdés vár elsősorban kutatókra, lelkes munkásokra. Hiszünk, hogy a kérdés megoldása újabb erős szálakkal fűz össze bennünket a székelységgel.
(pont.)

Istenfélő család és a magyar jövő

Írta: Fiedler István püspök

A Katolikus Akció idei munkaprogramja: Családmentés, nemzetmentés. Ennek a jelesnapnak jegyében szól olvasóinkhoz Fiedler István püspök az év első vasárnapján. (Szerk.)

Az egész ország megdöbben az elszomorító számadatokon, melyek a nemzet pusztulásának ijesztő útját mutatják.

Mikor a világháború nagy csatáiban, a nagy katonai temetőkön megdermedve megemlékezünk a szörnyű vérontásról és magunkba szállva imádkozunk az ott nyugvó katonákért, azt mondjuk: itt vértett el egy nagy darab Magyarország. De ugyanakkor biztat a remény, hogy az elhunyt hősök nyomában új, erősebb és még szívósabb nemzedék támad. Mikor a gyermekirtás beláthatatlan terjedelme mered ránk a néma számadatokból, csak a kihatás, az elpusztulás és megsemmisülés reménytelenül nélküli sötétsége fojtogat.

Nincs remény?

A betegségi tünet első nyomai már a múlt század ötvenes éveiben mutatkoztak. A lelkipásztorok éber figyelemmel azonnal felléptek a veszedelmes ragály ellen. Az érvényben levő polgári törvényeket is iparkodtak igénybe venni, a hatóságokat is figyelmeztették. A világi hatóságok nem vették úgy észre a veszedelmet. Akik ezt a bűnt pénzforrásnak használták, gondoskodtak róla, hogy ennek a nemzetrontó bűnnek polgárjogot szerezzenek a közvélemény megmértelyezésével. Nem vették észre vagy nem akarták látni, hogy ez a „szabadság”, ez a modern „felvilágosodással” járó „haladás” nemcsak lecsökkenti a nemzet számát, hanem szörnyen gonosz nemzedéket nevel és Isten átkát vonja a családra és a nemzetre. Orvosok, bírák, községi elöljárók már csak azért pártolták ezt a „korszerű haladást”, mert az Anyaszentegyház, a papok erős küzdelmet hirdettek ellene, hangoztatva, hogy ez súlyos bűn Isten törvénye ellen és súlyos bűn a nemzet ellen. Meddő volt minden igyekezet. A mételey tovább terjedt, ijesztő mérveket öltött, s ma már nincs község az országban, melyben a születések száma 1000 lakosra 50 volna. Sok községet ismertem, melyekben 30—40 évvel ezelőtt még ez volt az arányszám. A legvallásosabb községekben is váratlanul, meglepetésszerűen, hirtelen leszálított a születések száma. Az újságcikkek, az előadássorozatok, sőt a sokgyermekes családok megjutalmazása, a „közvélemény” megváltoztatására irányuló intézkedések meddőek, sőt szomorúan kell megállapítani az egyház erős tevékenysége is alig tud sikert felmutatni, annyira „divat” lett a gyermektelenség.

A baj gyökere

Mikor azt állapítják meg, hogy a gazdasági állapotok, a megélhetési viszonyok okai a nagy bűnöknek, hazudnak vagy tévednek.

Igen sokan az egészségre hivatkoznak. Az anyák nem bírják a gyermeket vállalni — állítják. De ha valóban életveszélyes is a gyermek befogadá-

sa? Ez kötelesség. Kérdelem: hány katonára kerülne harctérre, ha „orvosi indicatio”-val életveszélyesnek lehetne kijelenteni a bevonulást és ilyen orvosi bizonylattal az illetőt fel lehetne menteni?

Gazdasági nehézségek régen is voltak. De a családok ember takarékos, szorgalmas és becsületes volt és Isten áldásáért imádkoztak, boldogultak, neveltek sok gyermeket. Hogy a gazdasági állapotok, vagyis jólét és jómód, a gazdagság hiánya nem oka a családok gyermekszegénységének a legnyilvánvalóbb bizonyítéka az a tagadhatatlan tény, hogy a leggazdagabb társadalmi osztályban jelentkezett legelőször a születések korlátozása. Olyan földbirtokosok, kik 10 gyermekre is egyenként sok ezer holdat hagyhattak volna, olyan gazdag kereskedők, iparosok, háztulajdonosok, stb., kik igen nagy vagyont hagyhattak volna, igen sok gyermekre, nem öhajtottak sok gyermeket.

A baj gyökere az a közvélemény, az a divat, mely teljesen vallástalaná, hitelenné, pogánnyá tette a családokat, hogy ne higgyenek Istenben, ki az örök szeretet, ki jutalmaz és büntet, ne higgyenek a lélek halhatatlanságában, a gyermek természetfeletti értékében, ne gondoljanak arra, amit az Ur Jézus mondott: „aki egy gyermeket befogad az én nevemben, az engem fogad be”. Mikor a társadalom paráznává és hitelenné válik, akkor minden bűnre fogékony. Ha forradalmat, gonosztságot akarnak felidézni, ha hitelenséget és istenkáromlást akarnak terjeszteni, előbb parázna-

ságot, házasságtörést, fajtalanságot kell terjeszteni. Ezt igazolja a világtörténelem minden katasztrófája.

„Lelkiismeretem megnyugtatóra...”

I. Ferenc József 1893. november hó 6-án tartott minisztertanácson a következő uralkodó kijelentést vétette jegyzőkönyvbe:

„Vallásos lelkiismereti okokból nem értek egyet a javaslattal és azt az ország nyugodt fejlődésére is veszedelmesnek tartom. ... Lelkiismeretem megnyugtatóra és későbbi időben történő esetleges igazolásom céljából kívánom, hogy az általam ma mondottak a minisztertanács jegyzőkönyvében megörökíttessenek”. (Salacz Gábor: A magyar kultúrharci története. Bécs, 1938.) A király aggodalmának igazolását az egész nemzet lesújtva állapítja meg és kétségbeesetten keres orvoslást.

Van-e orvoslás?

Én csak egy orvosságot ismerek, de ez feltétlenül biztos sikert hozhat. Nemcsak több, sőt sok gyermek lesz, hanem sok jó gyermek is lesz, ha a házastársak Istent fogják szeretni. Ha a családok is községek, ha az egész nemzet, ha Szűz Mária országa egész lélekkel megtartja Isten első és legnagyobb parancsolatát:

„Szeresd a te Uradat Istenedet teljes szivedből és minden erőddel”, akkor nem lesz aggodalma a kormányoknak, mi lesz a búzából? Lesz-e mun-

FELELŐSSÉGRE

épül fel a társadalom rendje. A maga helyén, legyen az akármilyen kicsi és jelentéktelen, mindenki visel egy darabkát ebből a közös nagy felelősségből. Ha nagy baj szakad a közösségre, ha összeomlás jön, vagy más történelmi csapások tehetetlenül, kiszolgáltatva találják a nemzetet, rendszeren lázasan kutatnak az emberek bűnbakok után. Keresik, hogy kit vagy kiket lehetne felelőssé tenni a hibákért. S rendszeren találnak is bűnbakokat és ezekre hárítják a felelősség egészét, holott a felelősség mindig megoszlik az egész közösség tagjai között. Igaz, vannak, akik nagyobb mértékben hordozzák, akiknek szélesebb, fontosabb cselekvési körük van. Ezeket mindig fokozottabban lehet felelőssé tenni.

Bármilyen időben, békében, vagy háborúban, a legnehezebb körülmények között sem szabad a felelősség nagy társadalomrendező és irányító elvéről megfeledkezni. Mert az emberek nagyon könnyen kaphatók arra, hogy a felelősségtől valamilyen címen szabaduljanak. Különösen áll ez a liberális szellemi hagyaték képviselőire. Ezek szívesen ragyognak, szívesen terpeszkednek el vezetőhelyeken és kitünően értenek ahhoz, hogy a köz javát a maguk érdeke mögé helyezték, mondván jó ösliberális értelmzéssel: mindenki a maga szerencséjének a kovácsa s kaparj kurta, neked is lesz. Ha baj van, akkor mindent a közösség nyakába varrnak s felelősségtől hallani sem akarnak. Szomorú, de

éppen a legnehezebb időkben van ezeknek a legkönnyebb dolguk, mert minden bajt és zökkenőt „a viszonyok, az általános nehézségek” rovására írják s minden felelősségre hívó hangot lázadásnak minősítenek.

Felelősség nélkül nem állhat meg a legkisebb közösség sem. Hogy pedig ki mennyit visel ebből a felelősségből, azt nem nehéz megállapítani. Adott esetekben is mindig vissza lehet vezetni a baj eredetét valakihez, vagy valakikhez. Ezt a művelést intézményesen végzik a bíróságok. De a bírósági esetek csak csekély hányadát képezik a felelősség kérdésében támadt ügyeknek. A felelősség megállapítását tulajdonképpen mindenkinek a lelkiismerete végzi el. A közvélemény is sokat meglát a felelősségből, bármennyire bizonytalanok és felelőtlenek minősítsék egyesek a túlságos sok mende-mondát termelő fantáziáját.

Végredményben mindenki felelősséggel végzi munkáját a maga helyén. Ennek a személetes felelősségnek a címén kell lemérni mindenkit, kicsit és nagyot egyaránt. Nem lehet mindent a háború számlájára írni. Nagyon veszedelmes nézet az, amely minden panaszt, minden felszólalást lázadásnak minősít és ilyen címen hallgattat el.

A belügyminiszter körrendelete, amelyet a közéletmészéi hivatalok ügymenetének szabályozására kiadott, a felelősség kérdését hozza előtérbe és fokozottabb lelkiismeretességre sarkall mindenkét.

káskéz, lesz-e katona, lesznek-e vezérek? És nem kell aggódva gondolni arra, hogy lesz-e szorgalmas, becsületes, igazságos és lelkiismeretes tisztviselő, munkaadó gazda, stb. Ilyen társadalomban nem kell annyi börtön, örültek, gyógyíthatatlanok, ideletlenek, terheltek kórháza.

Mily áldás Jézus Krisztus által alapított szentégi felbonthatatlan házasság, mely a legtökéletesebb és megszentelt szeretet alapján állandó kegyelmi forrás és amely Isten szeretében meggyökerezett lelki jóság, önfeláldozó hűségesszeretet által boldoggá teszi a házastársakat és a gyermekeket!

Megengedem, hogy nem vallásos emberek is lehetnek jó szülők és jó házastársak. De olyan mélységes és szent boldogságot nem érezhetnek, mint a szentségi kegyelemmel megszentelt házastársak. A katolikus vallásos szülő oly szeretettel szereti gyermekét, melyet a vallás nélküli ember el sem tud képzelni.

Ez a megszentelt természetfeletti, a Szentlélek Istentől a lélekbe öntött malasztal szentté tett szeretet alapja és titka a keresztény házasságnak, a boldog családi életnek.

A vallásos, az Istentől élő család Istentől várja az erőt és áldást minden munkájára, a gyermekek nevelésére. Isten az ilyen családok nevelője! Az ilyen család azt vallja:

„Élek, de már nem én élek, hanem Krisztus él bennem”. Sz. Pál.

Ezért ajánlja az Egyház a családban Jézus Szíve trónraemelését.

Hálás elismeréssel állapítsuk meg, hogy az Anyaszentegyház mennyit tett és tesz a család és nemzetmentés érdekében. Már 40 évvel ezelőtt mondta nekem egy plébános, hogy egy nagy községben végzett misszió után nemcsak a katolikusok, hanem más vallásúak közt is több volt a születés, mert a más vallásúak is meghallgatták a missziós pap predikációját a gyermekáldásról és a gyermeknek Istenért való szeretetéről.

Az Ur Isten szeretetéről ki prédikál és prédikálhat leghatásosabban? a legeredményesebben? Csak az Anyaszentegyház, melynek feje Péter, kihez az Ur Jézus háromszor ezt a kérdést intézte: „Szeretsz-e engem?” Amire háromszor kapta a parancsot: „Legeltesd bárányaimat, juhaimat”. Ki nevelhet Isten szeretetétől áthatott nemzedéket? Csak Krisztus Egyháza, melyben a legméltóságosabb Oltáriszentséggel táplálkoznak és megszentelődnek a lelkek!

És ebben az Egyházban örökdió Krisztus Anyja, a Szeplőtelen Szűz Mária: ki szent anyákat nevel a gyermekek számára.

Mária országa így mentse meg a családát, mentse meg a magyar nemzetet!

Szolgálatos gyógyszer-tárak

Barla és Zeigmondovics Aranykereszt, Teleki-utca 2, telefon 16-32.

Dr Rätz Rudolf Korona gyógyszer-tár, Hitler-u. 1., telefon 13-76.

Sebestyén A. Dianna gyógyszer-tár, Gilányi-u. 17., telefon 22-57.

Dr Raáber A. Szent István gyógyszer-tár, Mikszáth-u.

A gyógyszer-tárak éjjeli szolgálata szombat reggeltől a következő szombat reggelig tart.

Megjelent Nagyvárad lakásbérleti szabályrendelete

Mire terjed ki a szabályrendelet? Hogyan kell kötni szerződést?

(Tízennyolcadik közlemény.)

(6) Ha a költözködési napok valamelyike vasárnap, Gergely-naptár szerinti ünnepnap, törvényben megállapított nemzeti ünnepnap vagy május hónap 1. napja, ez a nap a költözködési idő szempontjából figyelmen kívül marad.

VII. FEJEZET.

A házkezelő (házgondnok).
56. §.

(1) A házkezelő (házgondnok) a bérbeadónak a jelen szabályrendeletben szabályozott jogviszonyokban meghatalmazottja; jogosult a bérbeadó nevében a bérleti jogviszonyra vonatkozó, valamint a ház kezelésével rendszerint járó minden jognyilatkozatot, jogi cselekményt és intézkedést megtenni. A házkezelő (házgondnok) ebben a minőségben a bérbeadót a bíróság előtt képviselni nem jogosult.

(2) A házkezelő (házgondnok) egy évnél hosszabb tartamu bérleti szerződést csak a bérbeadónak külön írásbeli felhatalmazása alapján jogosult kötni vagy felbontani.

(3) A házkezelő (házgondnok) jogkörének korlátozása vagy meghatalmazásának megszűnése a bérbeadóval vagy más harmadik személlyel szemben csak akkor hatályos, ha arról a bérbeadó a bérlet vagy a harmadik személyt írásban értesítette.

VIII. FEJEZET.

A ház felügyelete.
A háztulajdonos kötelességei.
57. §.

(1) A háztulajdonos köteles a ház felügyeletével, rendbentartásával és tisztántartásával járó teendők elvégzéséről gondoskodni.

(2) Kötelese különösen gondoskodni arról, hogy:

a) a járdát szükséghez képest, de naponta legelőször egyszer seperiék és szükséghez képest locsolják, a kapualját, folyosókat, lépcsőházakat és a folyosók rácsait naponta egyszer, illetőleg leporolják, a kapualját hetenként legalább egyszer, az udvart, fölépcsőket és folyosókat hetenként legalább egyszer felmossák, a folyosókon, lépcsőházakban és kapun az ablakokat, valamint a fém tárgyakat havonként legalább egyszer megtisztítják, az egész házban felvétenként gondos takarítást végezzenek, a pincét és a padlást negyedévenként kitakarítják, a havat — szükség esetén naponta többször is — a járdáról, továbbá a lakók közös használatára szolgáló helyiségekhez, valamint a pincéhez és padláshoz vezető utakról eltakarítják és ezeket az utakat és a járdát, ha síkos, a szükséghez képest felhintik és azokról az esővizet leseperjék;

b) az udvart, a zárt kapualját és a lépcsőket a 26. §. (1) és (2) bekezdésének megfelelően világítsák;

c) kapuzárás előtt ellenőrizték, hogy a kapu csengője működik-e;

d) a kaput a 24. §. (2) bekezdésében megállapított időben zárva tartásuk és csengetésre haladéktalanul ki nyissák;

e) az épületet kapuzárás után tűzbiztonsági szempontból megvizsgálják és ellenőrizték, hogy a folyosókon, lépcsőházakban és félreeső helyeken nem tartózkodnak-e közbiztonságra aggályos személyek;

f) a felvonót kezeljék és azon a szállítást a 27. §. rendelkezéseinek megtartásával eszközölik;

g) a ház rendjét és nyugalomát fenntartsák;

h) a lakók közös használatára szolgáló helyiségek megfelelő használatát ellenőrizték;

i) a szemetet a lakóktól alkalmas időben szedik össze és hordják ki;

j) a hatósági nyomtatványokat utasítászerűen és pontosan szétosszák és összegyűjtik;

k) a bérlet és albérlet részéről rendelkezésre bocsátott adatok (bejelentő- és kijelentőlapok) alapján minden bérletéről, albérletéről és háztartási alkalmazottáról betűsoros nyilvántartójeleket pontosan vezessenek;

Fokozott mértékben támogatta a város népjóléti ügyosztálya a szegényeket

399 gyermek kapott cipőt. 284 gyermeket és 105 felnőttet étkeztettek

Nagyvárad. Saját tud. Most adta ki a város népjóléti ügyosztálya decemberi kimutatását a pénzületi és természetbeni segélyezésekről. A téli időszakra és az ünnepekre való tekintettel a segélyezések összege, illetve mennyisége jóval felülmúlja más időszakok mértékét.

Pénzületi adományokban a rendszeres havai segély, karácsonyi segély és rendkívüli hadisegély gyanánt kiosztottak összesen 13.100 pengőt. Sokkal több volt ennél az összegnél az a segély, amit felnőtteknek és gyermekeknek ruhaneműkben és lábbelikben osztottak szét. A felnőttek kaptak 58 darab férfi szövetruhát, 135 női flanel ruhát, 78 darab férfi és női felsőruhát, 61 pár férfi és 111 pár női cipőt, továbbá 46 kötöttka-

bátot, összesen 11.216 pengő értékben. A gyermekeknek szétosztottak 227 darab fiú szövetruhát, 214 flanel leánykaruhát, 86 fiú és 92 leányka-felsőruhát, 89 fiú pulóvert, 72 leányka pulóvert és 399 pár gyermekcipőt, összesen 21.995 pengő értékben. A kiosztott ruhaneműk értéke így 33.209 pengő.

A népkonyhák december folyamán szintén fokozott mértékben teljesítették kötelességüket. Felnőttek közül négy ebédeltetési helyen 105 munkaképtelen étkezik. Iskolás és óvodás gyermekek közül négy napközi otthon 284 étkezik naponta kettőzri, illetve háromszori étkezéssel.

Hathatósan támogatta a népjóléti ügyosztály a hadbavonultak hozzátartozóit is. Ezek között szétosztott 154

l) a bérletéről, albérletéről és háztartási alkalmazottakról vezetett nyilvántartójeleket a bíróság, a rendőrség vagy más hatóság vagy a m. kir. posta és távirda közegeinek kívánságára bármikor felmutassák és az erre vonatkozóan kért felvilágosításokat haladéktalanul megadják.

(3) Ha a házat nem maga a háztulajdonos kezeli, a háztulajdonosnak az (1) és (2) bekezdésben megállapított kötelességei azt terhelik, aki jogszabály vagy szerződés értelmében a ház kezelésére jogosult (haszonélvező, házhasonbérlet, házgondnok, társasház-tulajdonosnál a közös képviselő, házkezelői jogkörrel felruházott zárgondnok vagy más személy). Ez a rendelkezés nem érinti a magánjog szabályai szerint a háztulajdonost terhelő vagyoni felelősséget.

(Folytatjuk.)

máza tűzfát, 4 ezer kilogramm burgonyát és 800 kilogramm babot. Az ügyosztály még az ünnepek előtt folyósította a december 1-től felemelt hadisegélyt.

Mindenekelőtt megállapítható, hogy a népjóléti ügyosztály erején felül vesz részt a város szegény és rászoruló lakosságának támogatásában. A Magyar Norma, amely a szociális ügyosztály anyagi bázisa, viszont nem találja meg a társadalomnál azt a támogatást, amelyre szüksége lenne. A támogatásra szorulóak száma a segélyezettéknél igen nagy a szükség lenne arra, hogy a társadalom minden egyes tagja erejéhez mérten szívesen vállalt önkéntes megadózattal járuljon hozzá a népjóléti ügyosztály eléggé nem becsülhető munkájához.

Nyíltlevelél alsóbivalyatsnádi vadászcsimborámhoz

Kedves Cimborám! Nagyon örülök, hogy a lapunkban megjelent szerény kis vadászírre felfigyeltél és annak példáján okulva, Te is nyilvánosan kívánod ámulatba ejteni a gyanutlan világot vadászeredményeiddel. Éppen ezért hoztam intézett leveledet, kívánságod szerint az alábbiakban közlöm:

„Kedves Barátom! Mint Nimród fiához, fordulok Hozzád azon kérelemmel, hogy f. évi november hó 31-én Csajágröcsöge és Alsóbivalyatsnád határában tartott nagy hajtóvadászatunk eredményét b. lapodban közölni sziveskedjél:

Terítékre került: 6 drb. elefánt a javából, 16 tigris, 8 leopárd, 6 orosz-lán és megszámlálhatatlan mezei nyúl.

A vadászatot résztvevők: Hány János, a nagy generális, Münchhausen báró, a nagy repülő, a Peleskei nőtárus és még sokan mások, a helybeli notabilitások közül.

Abban a reményben, hogy kérelmemnek eleget teszel, sok szeretettel köszönt és legközelebbi vadászatodhoz sok szerencsét kíván, igaz barátság-al: „Ez vadászcsimborád.”

Kedves Vadászcsimborám! Leveled csupa humor és szellemesség, szinte kár, hogy névtelenül küldted el hozzám. A felelőtlenség minősítése helyett azonban jobban szeretném rádsütni a szerénység jelzőjét, mert feltételezem, hogy kizárólag előkelő vadásztársaid közelségében vagy kénytelen semmivé lenni. Pedig a fenti vadattem-lajstrom értékét még jellegzetesebbé tenné, ha Hány generális és Münchhausen Arisztid komáid mellett a Te neved is ott viritana.

Névtelenséged magyarázatára azonban rolna még egy harmadik feltevés is, kedves Vadászcsimborám. Vajon nem a sárgairigység lázában agyaltad-e ki komáiddal a kontra-jelentést? Mert másforrású értesüléseink alapján úgy tudjuk, hogy vasárnapról-vasárnapra véghezvitt szenvedélyes jágerkodásaid végeredményeit több esetben voltál már kénytelen a vadkereskedések jégszekrényeiből kiegészíteni, ha csak nem volt olyan ördögi szerencséd, hogy a körök végén beszorult gazdátlan sántanyúlak egyik-másikát egy jól hordó hajtóból le nem terítette számodra.

Mondom, nagyon gyanus, hogy az al-

talunk között vadászír kitűnő eredményei által fakasztott irigység kényszerített szövetségre jeles barátoddal, Hány Jánossal. Ezért megértem névtelenségedet is. Bár soraid első olvasása után megállapítottam kileledet s inkognitód kényelméből csupán azért nem ugrasztalak ki, mert az angol hadijelentések plagizálása miatt még valami nemzetközi konfliktus középpontjába kevernélek. Nyugodtan ilhatsz tehát hivatalod lány öln. Arról azonban nem felelek, hogy e sorok megjelenése után a kíváncsi tömeg személyes érdeklődésnek is ellen tudok-e állni...

Befejezésül még csak annyit: kár, hogy jelentésedből a legszenzációsabb eredményt kihagytad, nem számoltál be arról a kapitális bakról, melyet azáltal lőtél, hogy nagy elővigyázatlanul vadászati nagyotmondásban velem akasztottál pennahegyet.

János és Arisztid barátainak jelentsé alázatos tiszteletemet, Téged rangrejtekezésben is nimródi üdvözlésekkel köszönt, mindenedet lelőző és letipró vadászcsimborád:

Kiskun.

Keresztény magyar

keresztény

magyarnál vásárol!

Honnan ered a „Levente” szó és mozgalom?

— Ezer éves szünet után új tartalommal újraéledt a régi fogalom —

A magyar multban háromféle alakban találkozunk a „levente” szóval. Első ízben VI. Böles Leó bizánci császár nevezi Árpád vezér legnagyobbik fiát Liuntisz-nak, ami megfelel a magyar Levente-névnek. Másodikban Szent István király három unokaöccse (András, Béla és Levente) nevei között fordul elő. Harmadikban pedig Zrínyi Miklós írásaiban találkozunk a szóval és pedig a latinos („leventa”) formában; ezúttal „erős vitéz” értelemben. Ettől kezdve közhasználatú szóvá válik nyelvünkben a „levente”, a „fiatal harcos” értelemben.

Ha már most azt kutatjuk, honnan került ez a szó a magyar nyelvbe, helyesebben: miért nevezték el Árpád legidősebbik fiát „Leventének”, akkor mindenképp tudnunk kell, hogy az előmagyareknál (vagyis a honfoglalást megelőző idők magyarjainál) gyakori szokás volt, hogy a szülők perzsa vagy turk nevet adtak gyermeiknek. Igen sok példánk van arra, hogy ilyen keleti állatnevet viseltek elődeink: Ákos (solyom), Zombor (bölény), Labore (párduc), Szörény (mormota), Botond (csikó), Barót (szürke menyét), Karád (fekete menyét), Sarolt (fehér menyét) stb.

Ha ezt tudjuk,

akkor nem találunk abban semmi furcsát, hogy Árpád vezér az elsőszülött fiát perzsa dísznévvel tüntette ki „Levent” ugyanis perzsául „fiatal hős”-t jelentett ebben a korban. Régebbi értelme perzsa kiejtés más volt. Tulajdonképpen „hajóslegény” volt az értelme: olyan fiatal emberé, aki a hajókat a szirtok között is biztosan kalauzolta. A honfoglaláselőtti korban azonban már csak „kalauz”, „vezető” a „levent” szó értelme: tehát ugyanaz, ami az angol „scout” szóc, amely a latin „auscultare” (megfigyelni) szóra megy vissza.

Ezek a „megfigyelő” perzsa legények, hegyi kalauzok, határvédők, vagyis leventék rendkívül veszedelmes életet éltek: mindegyike egy-egy hős volt. Így hát nem volt abban semmi lebecsülés, ha Árpád vezér a fiát perzsa néven „fiatal hős”-nek nevezte.

S a Levente meg is felelt nevének. Miközben atyja az Alduna mentén megszervezte etelközi hazájukat, azalatt VI. Leó bizánci császár elküldötte követét, Szklérosz Nikétaszt Árpádhoz, akivel megegyeztek, hogy Árpád nagyobb sereget küld a Bizáncot fenyegető Simeon bolgár cár ellen. Leó császár majd dél felől támadja a bolgárokat, Árpád hada pedig északról, a Duna vonaláról. Sőt még hajókat is küldött a magyar csapatok számára: ezek szállították a magyar hadfiakat a bolgárok ellen.

Árpád

saját elsőszülött fiának, Leventének vezérlete alatt menesztette csapatait, amelyek eleinte teljes győzelmet arattak Simeon bolgár cáron: elfoglalta annak fővárosát és lovasaival végigdúlta egész Bulgáriát. Erre azonban Simeon cár különbékét kötött a bizánci császárral, ez még csúnyán cserbenhagyta magyar szövetségeseit: nemcsak a görög csapatokat vonta vissza Bulgáriából, hanem még azokat a hajókat is visszarendelte, amelyeken a magyarokat a Dunán fölfelé szállították. Most aztán Simeon nekirentott a győzelmi mámorukban gondatlanul táborozó magyaroknak s tönkreverte őket. Levente csapatai nagynehe-

zen visszavergődtek Etelközbe: de mire odaértek, újabb keserves családás érte őket: Árpád hadait már nem találták ott, mert a vezér időközben felkerekedett s a Vereckei-hágón át elindult új hazát keresni: a mai Magyarországot. Nem jószántából jött el s hagyta a fiát cserben, hanem azért, mert a besenyők ugyancsak szorongatták kelet felől: előlük menekülöben jött át a Kárpátokon. Levente csapatai pedig, akiket viszont az utánuk nyomuló bolgárok üldöztek, de meg a besenyők is szorongattak, a görögök árulása folytán két tűz közé kerültek s most keresve-keresték a főtörzsüket. Árpád népét. Uttalan úton nyomakodtak Árpádék után, hol a Maros vonala, hol meg a Vaskapu irányában. Aszerint, hogy melyik csoport hol jutott át a Kárpátokon, őrizte meg emlékeiben a magyarországi honfoglalás útvonalait. Ezért van az, hogy krónikáinkban annyiféle verziót hallunk a magyar honfoglalás útjáról.

Levente maga talán valahol bolgár földön esett el. Tragikus életű ifjú volt, aki a fiúi kötelességteljesítés közben áldozta fel életét népéért. Ez 895-ben történt, egy magyar honfoglalás befejezte elő a hős fiú már nem érte meg az új honalapítást...

Ezerhuszonhat esztendővel később, 1921 januáriusában Budapesten Bodó János költségen egy kis folyóirat indult meg „Levente” címen. Az volt a hivatása, hogy az 1913-ban alakult Országos Testnevelési Tanács kebelébe tartozó ifjúság számára hivatalos közlönyül szolgáljon. Röviddel rá Sirsich Béla vezértanácsnok, az Országos Testnevelési Tanács társelnöke rendeletet adott ki s ennek értelmében az egyesületekbe szervezett ifjúságot „leventék”-nek nevezték, egyesületeiket pedig „levente-egyesületeknek”. Így örököltette meg a magyar ifjúság Árpád vezér hősi fiának emlékét.

A győri leventék vezetője, Matolcsy László dr. néhány év múlva bevezette a levente-köszöntést: „Szébb jövőt!”, ahol is a „szébb” szó jelképesen a következő szavak kezdőbetűit foglalja magában: „Szabad, Erős, Becsületes, Boldog” — ilyennek kívánja a levente a magyar jövőt. Amikor az OTT III. szakosztálya ezt a köszöntést hivatalosan elfogadta, ugyanakkor a „Levente” szerkesztőjének indítványára határozatba ment az is, hogy a „Szébb jövőt!” köszönésre „Adjon Isten!” legyen a válasz. Ez idő óta ez a köszöntés a levente-intézmény minden tagjára kötelező.

1943. Újévre sok szeretettel küldöm ezt a verset a Magyar Lapok olvasóinak.

Szabadcsapatosok

Ha szivárványok földdel csokolóznak,
valóra válnak tünde délibábok,
nagy embereszmék pocakosra híznak,
a Bibliából a Betű a fontos:
börtönformákba merevül az élet.

Ilyenkor jönnek kőszá lelkü lények,
akik nem férnek el házbán, toronyban,
családban, tudományban, törvénytárban,
messziről jönnek s nagyon messze mennek.
ruhájukon delej van s idegenség.

Próféták, költők, önkéntes bolondok,
vándor-tudósok, szabad-hadvezérek,
kik mesterségük megszentelt rendjében
s az Isten-tanban tán analabéták,
de Isten csókja szikrázik belőlük.

Csoportban, nyájban egymással sem élnek,
magukkal mérhetők csak, mint az Isten
szín-csovájának egy-egy színcsodája.
a levegő felforr sul körülöttük,
s a szívekről a sarki jég leolvad.

Bús Szaharává szikkadt Kánaánon,
vagy labirintok titkos útvesztőin,
szuronyerdőkön mennek át dalolva
kezükből szál-virággal vagy keresztel
s megújul a Föld ócska arca tőlük.

Máglyákra vagy virághegyekre állnak,
vagy golgotákra s lelket prédikálnak
a Biblia betűiből, az eszmék
vasvázából kintó kamrákba dermedt
börtönformákba merevült világra!

Csapattalan szabadcsapat-vezérek,
Kolumbusok, gyerekléd Szent Ferencek,
hős Jeanne d'Arcok, komor Savónaró
őshonba vágó Jüllán barátok,
lányomotokba léptek mindörökre!

MÉCS LASZLÓ

Kérjük Ont is

helyezze a leventeifjúság karácsonyi jelképét az üjlesztendő elő vasárnapján családja asztalára.

Ezzel is emlékezzék

a nemzet családunkért súlyos áldozatokat hozó véreinkről, értünk harcoló honvédeinkről és azok hozzátartozóiról.

Igaz szívvel köszöntjük mindazokat, akik a felajánlott jelképet megváltoztatták s így is gyarapították a kérészóra mindenkor áldozni tudók számát, ezáltal a szeretet-csatáját harcolóinak táborát.

Kérjük áldozzanak máskor is a hívő szóra és másokat is buzdítsanak a közösségi összefogásra

Szabad, Erős, Becsületes s Boldog Jövőt, SZÉBB JÖVŐT

és ehhez további jó magyar munkát kívánunk Önnek és kedves családjának
A „Leventeifjúság Honvédkarácsonya 1942” Mozgalom.

Vitézi Est lesz január 9-én

Nagyvárad. Saját tud. Már csak néhány nap választ el bennünket a január 9-iki Vitézi Esttől, amelynek gondos előkészítésén dr. vitéz Nadányi János alispán, a Vitézi Szék Társadalmi Bizottságának elnöke és vitéz Békthory Szűts Sándor ny. vezérőrnagy, székkapitány vezetésével hetek óta szorgalmasan dolgozik az előkészítő bizottság.

Minden meghívott vendéget figyelmes vendégszeretettel várnak a vitézek.

A teaest kezdete délután 5 óra. Megjelenés: magyar ruhában. Az estélyre szóló meghívók kiküldése most van folyamatban. Aki meghívóját tévedésből esetleg nem kapta volna meg, ebből igényét közölje telefonon vagy írásban a Vitézi Szék rodójában (Rákóczi-ut 13.) Telfon 21-42.

Rendület jelent meg a tanítóképzés rendkívüli megszerzése tárgyában

A Hivatalos Lap újévi száma közli a vallás- és közoktatásügyi miniszter rendeletét, mely szerint a nem magyar tanítási nyelvű állami népiskolában képzés nélkül tanítóként átmenetileg alkalmazott személy, aki abban a nem magyar tanítási nyelvűkben, amelyen tanít, ha teljesen jártas, vagy a közoktatásügyi miniszter által megállapított tanfolyamot elvégezte és a megkívánt vizsgákat sikerrel letette, tanítói képzését nyerhet.

Minél előbb kössük meg az olajosmagvak termelési szerződését!

Az ipari növények kötelező termeléséről kiadott kormányrendeletnek megfelelően a Futura és az Olajmagértékesítő Szövetkezet már novemberben elküldötte az olajmagvak termelésére vonatkozó szerződéses felhívásokat.

A már tömegesen beérkezett termelési szerződések alapján december elején az olomzárólt olajlenvetőmag szétküldeése is megkezdődött. Az idejében jelentkező olajmagtermelők részére a vetőmagvak leszállítása még a téli időszakban megtörténik és így a gazdák a megfelelő minőségű vetőmag birtokában vetési munkálataikat a legmegelőbb időben elvégezhetik. A korai vetés mindenkor fontos, de különösen nagy jelentőségű az olajlenmag és napraforgómag termelésénél.

Az ország minden részében elhelyezett tisztítótelepek teljes üzemmel végzik a nagymennyiségű olajlenmag, napraforgómag, szója és ricinus vetőmag céljára történő tisztítását. Olajlenvetőmag csak a szegedi Kender-, Len- és Olajnövény Termesztési Kísérleti Intézet hivatalos olomzáróval kerül forgalomba. Napraforgó és szójavetőmagból az előirányzott vetésterületre a szükséges mennyiség igen nagy részben nemesített fajtaköből áll rendelkezésre, ricinus termelésre pedig legnagyobb részét a hűvös nyarakat jobban bíró tükekementes, nemesített vetőmagot osztanak ki.

Biztosítva van, hogy az a gazda, aki idejében termelési szerződést köt, kellő időben megkapja a vetőmagot.

Fontos ezért a termelők sürgős jelentkezése, a legalkalmasabb vetőmag biztosítása és kellő időben történő leszállítása szempontjából, mert bár a vetőmagvak az ország egész területén arányosan elosztva tárolnak — a fennálló szállítási torlódások figyelembevételével az számítani lehet arra, hogy a vetőmag leszállítása az elosztó állomásoktól hosszabb időt vehet igénybe.

Napraforgóra és ricinusra a termelési szerződéseket a Futura (Budapest, V. Vigadó-utca 6.) olajlenmagra és szójára a szerződéseket az olajmagértékesítő Szövetkezet (Budapest, V. Vigadó-utca 2.) köti.

Termelési szerződést lehet azonban kötni bármely olajosmagra a Futura központjánál és bármely vidéki megbízottnál is.

A szerződéses termelőket ez évi június 1. után 50 pengő termelési előleg és leszállított termékük után erőtakaromány-vásárlási jogosultság illeti meg. Ugyancsak megilleti a termelőket katasztrális holdanként 30 kilogramm pétié is, amelyet 1943. január 15-ig a Péti Nitrogénművek Rt. körzeti képviselőjénél, a termelővel szerződést kötő vállalat igazolása alapján lehet beszerezni.

Minden gazda saját érdekében gondoskodjék tehát a termelési szerződés sürgős megkötéséről, mert a határidők elmulasztásából jövőtől hátrány származhat.

A termelési szerződések kötésével kapcsolatosan a Földművelésügyi Miniszter ur körlevelét intézett az összes gazdasági felügyelőségekhez is, amelyben felhívja a figyelmet az olajmag termelési szerződések idejében való megkötésére, illetve a nem szerződéses alapon termelő gazdáknál a vetőmagnak kellő időben készpénzért való beszerzésére. Természetesen a termelési szerződést nem kötő gazdaságokat a

1930-1942. M. E. sz. rendeletben biztosított kedvezmények (kölesön vetőmag szolgáltatása, műtrágya, erőtakaromány és készpénz előleg juttatása nem illetik meg. A nem szerződéses termelők a vetőmagot készpénzért a Futuránál is be-

szerezhetik, az illetékes hatóságoknál azonban okmányszerűen igazolni tartoznak, hogy a szerződés megkötése, illetve a vetőmag beszerzése iránt a szükséges igénylést kellő időben megtették.

Könyvet kötelesek vezetni a tollkereskedők, ékszer, vagy aranyáru gyártásával és vásárlásával foglalkozó üzemek

Tilos házokra, kirakatokra, uttestre jelszavakat festeni

Nagyvárad. Saját tud. A nagyvárad-i rendőrkapitányság vezetője rendeletet adott ki a tollkereskedők és tollbevásárlók működéséről. E szerint a rendőrhatalóság területén működő tollkereskedők és tollbevásárlók kötelesek saját költségükön a rendőrhatalóság által meghatározandó adatok bejegyzésére alkalmas vásárlási könyvet felfektetni és azt hitelesítés céljából a rendőrhatalóságnak bemutatni. Ebbe a könyvbe a kereskedők minden magánszemélytől vásárolt tollat, mennyiség, minőség szerint az eladó személyi adatainak és lakásának pontos feltüntetésével bevezetni kötelesek. Ezt a könyvet a rendőrhatalóság igazolt közegeinek a kereskedő betekintés céljából bármikor köteles bemutatni. Ha olyan tollat kívánnak értékesíteni, amelyekre név a rendőrhatalóság előzetes értesítése alapján, vagy más körülmények folytán az a gyanújuk, hogy a felkínáló a tollnak nem jogos tulajdonosa, a kereskedő köteles a rendőrséget azonnal értesíteni. Felsorolja azután a rendelkezés a büntetéseket, amelyeket azokra a kereske-

dőkre mérnek ki, akik a rendelkezést nem tartják be.

Hasonló felhívást bocsátott ki a rendőrkapitányság vezetője az ékszerészekhez, ezüst- vagy aranyáru gyártásával foglalkozó üzemek, drágaköves kereskedők, órásköves, zálogházak, zsiharusokhoz, akik szintén könyvet kötelesek vezetni vásárlásaikról. Minden vásárlásukat az eladó nevének pontos bejegyzésével bevezetni tartoznak ebbe a könyvbe és a rendőrközegnek bármikor rendelkezésre tartoznak bocsátani. Itt még fokozatosan érvényesül a rendelkezés lényege: köteles jelenteni, ha gyanú szülemélyek akarnak eladni valami értéket.

A harmadik fontos rendelkezése a rendőrkapitányság vezetőjének, hogy tilos a házak falára, kapukra, ablakokra, üzleti redőnyökre, kirakatokra, különböző oszlopokra, úttestekre, gyalogjárdaikra festeni jelszavakat vagy felhívásokat. A rendelet súlyos büntetést helyez kilátásba annak, aki az abban foglalt rendelkezésnek nem tesz eleget.

Milyen pótanyagokat használ közéletelmzésében a háborús Magyarország?

Rövidesen forgalombahozzák a hüvelyesekből készült műkust

A közéletügyi miniszterium hivatalos lapjában érdekes közlemény jelent meg a Magyarországon termelt és kitűnően bevált háborús élelmiszerpótanyagokról. Előjáróban rámutat a közlemény arra, hogy hazánkban az eddig forgalombahozott élelmiszerpótanyagok tápérték tekintetében nem kifogásolhatók, kivéve néhány sütőport, vagy fűszerféléket, amelytől nem is várunk tápértéket. Egyik legfontosabb pótanyagunk a margarin, amely tiszta növényi olajból készült. Konyhatechnikai felhasználásnál a margarint nem szabad magas hőfokra hevíteni és így nem piríthatunk benne lisztet, hógymát, mert égési termékei kellemetlen szagot árasztanak. A margarin azért is értékes, mert a szervezet könnyen tudja feldolgozni.

Rövidesen forgalombakerül a csontzeir, amelyet a legújabb uton — csontokból vonnak ki.

A hús pótlására különböző műhúsok kerültek forgalomba, főleg száraz hüvelyesekből, szójaból, vagy egyéb növényi anyagból előállítva. A tejpor újabb egy kieli vegyész találmánya alapján vízelvonással készül. Ugyan-

csak jó szolgálatot tesz a tojáspor. A rizs pótlására előtérbe került az elhanyagolt köles és búzagyöngy. Kísérletek folynak a fehér kukoricából készülő rizspótló felhasználására is. — Nagyjelentőségűek van azoknak a főreklvéseknek, amelyek a kenyérhez felhasznált liszt egyrészenek pótlására szolgálnak. Legjobb kenyérszaporító a burgonya, amelyen kívül elsősorban a kukoricaliszt és az árpaliszt felhasználása jön számításba. Jó felhasználható a kenyérhez a köles és újabbban a mézircok nevű növény szárából készíthető liszt.

Kitűnő kísérleti eredményeket mutatott a tőknek felhasználása a kenyérhez. Ennek lényege, hogy mindenféle tők jó a kenyérliszt szaporítására. Kiváló eredménnyel járt a szójaliszt alkalmazása is, amellyel nemcsak a kenyér élettani értékeit emelést is sikerült elérni. Fűszer, termény és gyarmatárak pótanyagai közül főleg a különböző kávépótanyagok érdemeinek említést.

Legismertebb kávépótló a csirázottat árpából készült malátakávé, amely na-

gyobb tápértékkel bír, mint a szemeskávé. Kitűnő kiegészítője kölcsönöz a pörkölt rozs. Készülnek különböző kávépótlók csillagfűrtől, szójaból, szólamagból, csicseriborsóból, fugeből, repából, pörkölt cukorból és más cukortartalmu anyagokból is. A tengeritúlról mind nehezebben beszerezhető bors, vanília stb. pótlására is készülnek hazánkban különböző fűszerpótlók. Ezeknek az alapanyaga valamilyen vivőanyag, amely lehet retek, mézircokliszt stb. Az alapanyagot illatosítják eredeti kivonatokkal, hogy hasonló aromájú fűszert kapjanak. Lassan újból kezdik használni a régen nagyrabecsült fűszereket, a csombort, kakukkfűvet és sok más itthon természetesen fűszerféléket, amelyeket a trópusi vidékről behozott fűszerek szorítottak ki. Megemlíti még a közlemény, hogy a legtöbb élelmiszerpótanyagot azért nem fogadják szívesen, a közönség, mert nem tudja kellőképpen felhasználni. Ezért meg kell szerkeszteni az élelmiszeri pótanyagok konyhatechnikai receptjeit is és le kell győzni az előítéleteket. (Magy. Tud.)

Páger Antalt ünnepelte és díszaklevéllel tüntette ki a tanításszövetség

Nem politizál a film, ha a magyar kisemberek sorsát viszi filmre

Budapestről jelentik: A Magyar Tanítóegyesületek Egyetemes Szövetségének megtartott szövetségi ülésén az elnökség meghívására megjelent Páger Antal színművész, a „Harmadik” című tanítófilm főhősének alakítója is.

Berkényi Károly elnök megnyitójára rámutatott a magyar tanító kettős hivatására. Feladata nemcsak a gyermek irányításában rejlik, hanem iskolán kívül is vezetőszerep vár rá: bármilyen nehéz is napjaink terhe a szöveg magyar jövő felé kell mutatnia, hogy népünk töretlen erővel érkezzen el a magyar jutalom győzedelmes napjához. Páger Antal szívbemarkoló alakítása hajnalpirkadást jelent a szöveg Magyarországot akaró tanítónemzedék megbecsülése felé. Eppen ezért köszöntik Páger Antalt, a nemzetnevelőt, őregebbítette a magyar tanító tekintélyét és ezzel nagyobb súlyt adott szavának is.

Páger Antal közvetlen hangú köszönő válaszában arra emlékeztetett, hogy a jó színművész is tanítónak érzi magát és különösen annak kell éreznie magát: a mai időkben, amikor a magyarság nemcsak kifelé, hanem befelé is élet-halálharcot vív és a mult téves emberértékelésében is új sort akar teremteni. Meg fogjuk mutatni, hogy a kémben a maga műhelyében és hivatásában méltóbb hőse a filmnek, mint a bárok hősei és a fényűzés lovagjai. A tanítófilm után jön a falusi orvos, a paraszt és a munkás filmje is, ezzel nem politizálni akar a színpad és a színművész, hanem igenis öntudatra akarja ébreszteni a magyar kisembereket.

A Tanításszövetség díszaklevelet adományozott Páger Antalnak és a megjelenésében akadályozott szerzőnek, Kecsendi Kiss Mártonnak.

Olvassa és terjesztse a Magyar Lapok-at

H I R E K

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.
Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 30,
félévre 15, egy órára 2.50 pengő.
Postatakarékpénztári csekszámlánk
száma: 72.301.
Kéziratokat nem adunk vissza.

* A gazdaságban fontos és nélkülözhetetlen a kárbiztosítás. Keressé fel az 1857-ben alapított legrégibb magyar biztosító vállalatot, az Első Magyar Általános Biztosító Társaságot, mely készséggel szolgál biztosítási tanáccsal. Helybeli képviselője: Szent László-tér 2. szám.

KÉPESÍTÉSHEZ AKARJÁK KÖTNI A KIRAKATRENDEZŐI TEVÉKENYSÉGET. Mozgalom indult meg annak érdekében, hogy a kirakatrendezői tevékenységet képesítéshez kötött iparrá nyilvánítsák. A kereskedelemnek az a rétege, amely igényesebb közönség kiszolgálására van berendezkedve, vagy nagyobb reklámmal hirdetett árucikkek eladásával foglalkozik, eddig is sok kirakatrendezőt foglalkoztatott. A gyárkerület igazolja, hogy ehhez a foglalkozáshoz különleges ismeretek szükségesek. Ezért a kereskedelmi érdekeltek most a Kereskedelmi és Iparkamara útján lépéseket tettek azért, hogy a kirakatrendezői foglalkozást képesítéshez kössék, amelynek előfeltétele tanfolyam elvégzése és sikeres vizsga letétele lenne. (Magy. T.)

Gyermekágy után a laza hasfal tartására, gyomor-, vese-, méhsülyedések megelőzésére okvetlen rendeljen egészségi fűzöt!

Kováts Sándornénál

Szent Gellért-u. 10. Nülgész-telep.

Főiskolai bizottsági ülés lesz január 9-én. Nagyvárad. Saját tud. A polgármester január 9-én délelőtt 12 órára hívta össze a főiskolai bizottságot.

AZ ÚJ ESZTENDŐ KULCSA. Ezzel a címmel közli a „Magyar Katonaujság” legújabb számának vezető cikke azokat az irányelveket és szempontokat, amelyek az új esztendőre való felkészülést szolgálják. Sok érdekes cikk, riport, híranyag és négyoldalas képesmelléklet teszi változatosabbá a legújabb, tizenkét oldalas számot is, amelynek ára változatlanul tíz fillér. Kapható mindenütt.

HAFESTEST ideálisan szép, természetesen árnyalatokban, különleges gyógydeuerezést, valamint minden fodrászati munkát gondosan és megbízhatóan véggez a FODOR fodrászat, Kapucinus-utca 5.

ELŐLEPTETÉS AZ ANGOL HAD-SEREGBEN. Amszterdam. (MTI.) A NTL. jelenti: Az angol hírszolgálat közlése szerint Wavel és Gort tábornokokat tábornaggyökká léptették elő.

Figyelem!

Biztos havi jövedelemhez juttatom azon személyt, ki 3000 pengőtől 15'000 pengőig ingatlanára betáblázást enged, készpénzt ad. Ajánlatokat „Tőkegarantálva” jellegre Rudolf Mosse hirdetőirodába Rákóczi-ut 2.

Óriási ciklon pusztított Bengáliában. Buenos-Airesből jelentik: (MTI) A Stefani Iroda jelenti: Bombayból érkezett jelentés szerint október 16-án hatalmas ciklon pusztított Bengáliában, amelynek 40.000 áldozata van. Kétféle ember hajléktalanná vált.

GYAPJU TAKARÓ eladó. Szarvaszky-utca 15. Kardos.

KÉT ÉS EGYNEGYED MILLIÁRD FONT AZ ANGOL KÖLTSÉGVETÉS ELMULT ÉVI HIÁNYA. Amszterdam. A NTL. jelenti: Az angol hírszolgálat közlése szerint az angol állam költségvetési hiánya 1942-ben 2 milliárd 288 millió 833.000 font.

Hatalmas árvíz az Egyesült Államokban. Lisszabonból jelentik: (MTI) A Stefani jelenti: Newyorkból jelentik, hogy Pennsylvania jórészt hatalmas árvíz öntötte el. Mintegy ötezer ember hajléktalanná vált. Newyorki jelentés szerint az árvíz már elérte Ohio államot is. A lakosságot több helyütt ki kellett lakoltatni. Az anyagi kár jelentős.

Modern **BUTOR** olcsón kapható **MEZEINÉL** festett Szabadság-utca 12. és Szacsav-utca 48. Hálók, kombinált szobák előszobák, konyhák.

Helyi malmokból kell liszttel ellátni a sütőiparosokat. Több oldalról panna-szal fordultak a közellátási miniszterhez azért, mert a lisztkiutalást intéző hatóságok nem tartják be a lisztnagykereskedők kijelöléséről szóló rendeletnek azt az intézkedését, amely szerint a helyi malmokból történt lisztkiutalás esetén a sütőiparosok részére a lisztet közvetlenül a malomból a nagykereskedők kikapcsolása nélkül kell kiutalni. Minthogy a kenyér árnak a megállapítása a lisztek malomj árának alapulvételével történt, a közellátásügyi miniszter most újabb rendeletben hívta fel az alispánok és polgármesterek figyelmét ezen korábbi rendeletnek a betartására. (Magy. Tud.)

ANGOL KIRÁLYI MEGELEGEDES KALININNEK. Amszterdam. (MTI.) A NTL. jelenti: A londoni rádió közlése szerint az angol király újév alkalmával üzenetet küldött Kalininnek, a Szovjet elnöknek, amelyben csodálatát fejezte ki a Szovjetunió teljesítménye felett.

Megdöböntő kettős szerelmi dráma játszódott le Budapesten újév napján

Revolverlövésekkel lelőtte Rott István gépészmérnököt és leugrott a negyedik emeletről egy elvált asszony

Budapestről jelentik: Megdöböntő kettős halállal végződő szerelmi dráma zajlott le újév napján Budapesten a Szent István város egyik bérházában. Bálint Károly váliai igazgató különváltan élő felesége 3 revolverlövessel megölte özv. Rott Sándorné, Türk Berta fiát, Rott István építésmérnököt, majd öngyilkosságot követett el. Bálint Károlyné a gyilkosságot Rott István negyedik emeleti lakásán követte el. Egy 6-35-ös Browning pisztolyból adta le a hatalmas lövéseket, majd a revolvert maga ellen fordította abban a hiszemben, hogy van még benne töltény. Miután azonban kiderült, hogy a revolver valamennyi go-

NSE-tea

vasárnap délután az Újságíró Otthonban

Január 1-től kezdve árlappal kell ellátni az eladó butorokat. A Magyar Tudósító jelenti: A közellátásügyi miniszter rendelkezéséhez, amely a butorke-rekedelemben számítható legmagasabb eladási árakat megállapította, részletes utasítást jelentettek meg. Az utasítás második része az eladó butorra füg-gesztlendő árjelzólapról szól. A rendelkezés ugyanis kimondja, hogy a raktáron lévő áruk minden egyes darabját árlappal kell ellátni, amely a raktárkönyv vonatkozó bejegyzéseinek lényeges adatait tartalmazza. Fel kell tehát tüntetni rajta: 1. a butordarab rövid körülírását, 2. a raktárkönyv vonatkozó tételszámát, 3. a kalkulált eladási árat, amely a rendelkezés eladói szerint ajánlati árak tekintendők.

Emelik a gabonaárakat az Egyesült Államokban. Newyorkból jelentik: MTI A Stefani jelenti: A gabona árak tíz-százalékos emeléséről szóló kormányrendelet nagy visszahatást keltett, mert az intézkedés kétségkívül a kenyér drágulását vonja maga után.

NSE-tea

vasárnap délután az Újságíró Otthonban

Hegedűs Lóránd meghalt. A MTI jelenti: Hegedűs Lóránd nyug. pénzügyminiszter, a THEBE elnöke, pénteken délelőtt Budapesten elhunyt. Ismeretes, hogy néhány hónappal ezelőtt felesége és leánya öngyilkos lett. Hegedűs Lóránd a huszas évek elején vállalta el a pénzügyminiszteri tisztséget. Nagyszabású tervet készített a meg-csonkított ország pénzügyi talpraállítására.

Az Acélcatalica 82. sz. filmkritikája

„EGY SZIV MEGALL”. Öngyilkossági és gyilkossági kísérletekkel te-tézett, erkölcsileg elfogadhatatlan magyar darab.
„SZÉP CSILLAG”. Betyáromanti-ka és szociális problémák keveréke erkölcsileg közömbös.

NSE-tea

vasárnap délután az Újságíró Otthonban

Nagyvárad thj. város adóhivatalától

ARVERESI HIRDETmény.

Alulírott városi végrehajtó ezennel közölni teszem, hogy a nagyvárad-i forgalmi adóhivatalnál kimutatott for-galmi adóhátralék fejében lefoglalt és a városi közraktárba beszállított ingó-ságokra az 1925. évi 600. P. M. rendelet értelmében a 67-69. §. alapján az első árverést 1943. év január hó 7. napján délelőtt 11 órára, a második árverést 1943. év január hó 14. napján délelőtt 11 órára a városi raktárban ezennel ki-tűzöm.

Arverési feltételek:

1. Az első árverésen az egyes ingó-ságok csak az esetben kerülnek eladásra, ha az árverezők a becsérték háromne-gyed része erejéig tesznek vételi aján-latot.
 2. A második árverésen azonban az ingóság becsértékére való tekintet nél-kül, a legnagyobb vételi ajánlatot tevő birtokába megy át.
 3. Az árverés megtartása, vagy meg-kísérlése esetén a behajtási illeték 80%.
 4. A vételárát azonnal és készpénz-ben kell kifizetni.
- Nagyvárad, 1942. év december hó 30.

MESTER MIHALY, a k. végrehajtó.

Nagyvárad thj. város adóhivatalától

ARVERESI HIRDETmény.

Alulírott városi végrehajtó ezennel közölni teszem, hogy a nagyvárad-i forgalmi adóhivatalnál kimutatott for-galmi adóhátralék fejében lefoglalt és a városi közraktárba beszállított ingó-ságokra az 1925. évi 600. P. M. rendelet értelmében a 67-69. §. alapján az első árverést 1943. év január hó 7. napján délelőtt 11 órára, a második árverést 1943. év január hó 14. napján délelőtt 11 órára a városi raktárban ezennel ki-tűzöm.

Arverési feltételek:

1. Az első árverésen az egyes ingó-ságok csak az esetben kerülnek eladásra, ha az árverezők a becsérték háromne-gyed része erejéig tesznek vételi aján-latot.
 2. A második árverésen azonban az ingóság becsértékére való tekintet nél-kül, a legnagyobb vételi ajánlatot tevő birtokába megy át.
 3. Az árverés megtartása, vagy meg-kísérlése esetén a behajtási illeték 80%.
 4. A vételárát azonnal és készpénz-ben kell kifizetni.
- Nagyvárad, 1942. év december hó 30.

MESTER MIHALY, a k. végrehajtó.

Nagyvárad térképe
fekete nyomással P. 1-60
kapható a
AGYAR LAPOK kiadóhivatalában

Általános korlátozást rendeltek el a villamosáram fogyasztásában

Tilos a kirakatok külön kivilágítása. Malmokra és gyógyszerárakra nem vonatkozik a korlátozás

Nagyvárad thj. város polgármestere 62870—1942. szám alatt az alábbi hirdetményt adta ki a villamos energia felhasználásának korlátozása tárgyában.

A m. kir. minisztérium 7430—1942. M. E. számú és a m. kir. iparügyi miniszter úr 77900—1942. Ip. M. számú rendelete alapján ezután is tudomására hozom a város közönségének a következőket:

1. Szállodák, (vendégházak) vendéglők, ételkezesek vagy italok kiszolgáltatására berendezett egyéb üzemek, bármilyen szórakozóhelyek, (színházak, mozgófényképezők stb.), egyesületek (szövegszék, klubok, kaszinók, társaságok stb.) világítás céljából az 1942. december hó végén történt első leolvasástól megkezdett folytatódó három-három havi időszak alatt legfeljebb hetven százalékat használhatják fel annak a villamos energiámnak, melyet az 1941. július hónapi leolvasásig terjedő idő megfelelő három-három hónapjában elfogyasztottak.

2. Azon ipari fogyasztó akinek az 1. pontban megjelölt naptári év alatti fogyasztása (alapfogyasztás) a 10.000 (tíz ezer) kilowattórát nem haladja meg, az 1942. december hó végén történt leolvasás napjától kezdődőleg három-három hónapig nem használhat fel nagyobb villamos energiámnak, mint amennyit az alapfogyasztás évének megfelelő három-három hónapjában felhasználta; az a vállalat (üzem) pedig, melynek alapfogyasztása a 10.000 kilowattórát meghaladja, ugyanilyen időszakonkénti összehasonlítás szerint az alapfogyasztásának legfeljebb kilencven százalékat; hadiüzemé nyilvánított vállalat pedig az alapfogyasztásának legfeljebb kilencvenöt százalékat használhatja fel.

3. Annak a fogyasztónak tekintetében, aki az 1941. évi július hó 1 napja után használt fel villamos energiát, az alapfogyasztás időtartama a fogyasztásmérőnek első ízben történt leolvasásától a következő év megfelelő hónapjában történt leolvasásáig letelt idő. Az ilyen fogyasztó, amennyiben alapfogyasztásának időtartama a fogyasztásmérőnek 1942. december végén történt leolvasásakor még nem telt le, villamos energiafogyasztását az alapfogyasztás időtartamának leteltétől kezdődően tartozik a hivatkozott rendeletekben meghatározott mértékben csökkenteni.

4. Gyűlések és más hasonló célú összejövetelek, valamint előadások tartására szolgáló helyiségeket csak annyira szabad világitani, amennyi rendeltetésükre használatukban és a közbiztonsági követelmények kielégítéséhez szükséges.

5. Az üzletek kirakatainak külön kivilágítása tilos.

6. Fogyasztásmérőt és a villamosmű által felszerelt főbiztosítékot nagyobb teljesítményű fogyasztásmérőre vagy főbiztosítékra kicserélni, meglévő mellé új fogyasztásmérőt és főbiztosítékot felszerelni csak a M. Kir. Ipari Anyaghivatal engedélyével lehet.

7. A M. Kir. Ipari Anyaghivatal a villamos energiafogyasztásnak megengedett legnagyobb mértékét indokolt esetekben a hivatkozott rendeletekben foglalt rendelkezésektől eltérően is megállapíthatja.

8. A 6. és 7. pontban említett esetekben az engedély iránti kérvényt a m. kir. Ipari Anyaghivatal szénesztályához Budapest, II. Fő-utca 68. kell beadni.

9. A 2. pontban ismertetett áramkorlátozás a városi vasútra, a m. kir. pos-

ta üzemekre, a malmok őrlő és daráló üzemére és a gyógyszerárakra nem vonatkozik.

10. Aki ezen rendelkezéseket megszegi, vagy kijátsza, az 1928. X. törvény-cikk rendelkezései szerint pénzbüntetéssel vagy 2 hónapig, háború esetén 6 hónapig terjedhető elzárással büntetendő. A pénzbüntetés legmagasabb mértéke 8000 pengő, olyan esetekben pedig, amidőn kihágás elkövetője a cselekménnyel illetéktelen nyereséget ért el, a 8000 pengőnek a megállapítható nyereség kétszeresével felel meg.

Tilos a gabonaneműek házi feldolgozása

Nagyvárad thj. város polgármestere 10.753—1942. k. é. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

A m. kir. minisztérium 7590—1942. M. E. számú rendelete értelmében tudomására hozom a város közönségének a következőket:

Kenyérgabonát (búzát, rozst, kétszerest) kézzidarálón, vagy bármely berendezésű (köves, kalapácsos és egyéb) takarmányörlőgépen akár saját, akár más részére megörölni, darálni, vagy más módon feldolgozni tilos.

Kézzidarálót, vagy takarmányörlő-

11. A kihágási eljárás megindítása a m. kir. rendőrségnek, mint rendőri büntetőbírósnak a hatáskörébe tartozik.

12. Felkérem a magánfogyasztókat is, hogy tekintettel a hazafias és nemzetgazdasági célra, energiafogyasztásukat a lehetőség határáig hasonlóképpen mérsékeljék.

13. A hivatkozott miniszteri rendeletek teljes szövege Nagyvárad thj. város közüzemének központi székházában, Mezey Mihály utca 10. I. em. 18. a hivatalos órák alatt bárkinek rendelkezésére áll. Ugyanott ezen rendeletekre vonatkozólag mindennemű felvilágosítást megadnak.

14. A hivatkozott rendeletek a kihirdetés napján lépnek életbe.

Nagyvárad, 1942. december 30-án.

Dr. Soós István,
polgármester.

Megállapították az aszaltszilva és a gyümölcsizék legmagasabb árát

Be kell fizetni a 20 kilogrammot meghaladó készletek után az árkülönbözetet

Nagyvárad thj. város polgármestere 10.754—1942. k. é. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

A m. kir. közellátásügyi miniszter 166.700—1942. K. M. számú rendelete értelmében a gyümölcsizék és az aszaltszilva legmagasabb eladási árának megállapítására vonatkozólag az alábbi hozom a város közönségének tudomására.

A gyümölcsizék, valamint az aszaltszilva legmagasabb fogyasztói ára, kimérve történő eladás esetén, az ország egész területén a következő:

Almaiz, legfeljebb 55% fogyasztási répacukor tartalommal kgr-kint 3.20 pengő, cukrozatlan szilvaiz kgr-kint 3.— pengő, cukrozott szilvaiz, legfeljebb 15% de legfeljebb 20% répacukor tartalommal, kgr-kint 3.— pengő, barack és egyéb egyfajta gyümölcsből készített iz legfeljebb 55% fogyasztási répacukor-tartalommal, kgr-kint 5.— pengő, vegyesiz legfeljebb 55% fogyasztási répacukor-tartalommal kgr-kint 3.20 pengő, jamek, bármilyen gyümölcsből előállítva, legfeljebb 60% fogyasztási répacukor tartalommal, kgr-kint 5.40 pengő.

Fényezettlen aszaltszilva:

80 (85 drb.) 0.5 kg. 3.70. 90 (100 drb.) 0.5 kg. 3.50, 110 (120 drb.) 0.5 kg. és osztályozatlan 3.30 pengő netto kg.-kint.

Fényezett aszaltszilva:

80 (85 drb.) 0.5 kg. 3.70. 90 (100 drb.) 0.5 kg. 3.50, 110 (120 drb.) 0.5 kg. és osztályozatlan 3.30 pengő netto kg.-kint.

A rendelet 1. §-ának 2. bekezdésében felsorolt konzervgyárak által készített vegyesiz és szilvaiz legmagasabb fogyasztói ára kg.-kint 20 fillérrel magasabb.

Azok a feldolgozók (termelők), akiknek iparengedélyük nincs, az általuk készített szilvaizt a megállapított legmagasabb fogyasztói árnál kg.-kint 20 fillérrel alacsonyabb áron hozhatják forgalomba.

Minden előállító üzem kiszámított legmagasabb fogyasztói árakat, részletes kalkulációval együtt köteles ennek a rendeletnek a hatálybalépésétől számított 20 napon belül, a rendelet hatálybalépése után gyártott készítményeknél pedig a gyártás befejezésétől számított 14 napon belül a m. kir. Közellátási Hivatalnak (Buda-

KELYHEK

cimboriumok, szentségtartók stb.
Oberbauer A. Utóda

Magyarország legrégebbi templomberendező és zászlókészítő vállalata
Budapest, IV. Váci-utca 41 sz.
Alapítási év 1863. Tel. At. 83-3-44.
79 éves cég.

pest, VI. Nagymező-utca 1. szám) 3 példányban bejelenteni. A megállapított árak a bejelentéssel egyidejűleg lépnek érvénybe és csak a közellátásügyi miniszter külön engedélyével emelhetők fel. Nagykereskedői és viszonteladói, kiskereskedői árak, valamint a közintézményekkel és a nagyfogyasztókkal szemben felszámítható árak a rendelet 3—7 §-ában vannak megállapítva.

Minden előállító üzem, nagy- és kiskereskedő, valamint feldolgozó (cukorkészítő, vendéglátóiparüzem, stb.), amennyiben folyó évi december hó 23-án 24 órakor a szilva-, alma- és vegyesiz kivételével tulajdonát képező 1941. évi termésű nyersanyagból feldolgozott, illetőleg e rendelet életbelépéséig érvényben volt árákon vásárolt finomiz- és jamek készlete a 20 kilót meghaladja, köteles teljes készlete után a netto súly alapján az alábbi árkülönbözetet a 150.783. sz. „M. kir. Közellátási Miniszter, Országos Közellátási Hivatal, letéti számla Budapest” elnevezésű postatakarékpénztári csekkzámlára e rendelet megjelenését követő 5 napon belül befizetni:

Előállító üzem 45.— P/100 kg., nagykereskedő és feldolgozó 50.— P/100 kg., kiskereskedő 60.— P/100 kg.

Ez a rendelet 1942. évi december hó 24 napján lép hatályba.

Nagyvárad, 1942. december 30.

Dr. Soós István s. k., polgármester.

Milyen foglalkozási ágakban keresnek munkát és találnak munkanélküliek?

A nagyvárad m. kir. Munkaközvetítő Hivatal december hó 30-án kelt kimutatása szerint az elmúlt héten elhelyezett 41 egyént.

Jelenleg foglalkozást kaphatnak:
1 borbély, 2 kádár, 1 lakatos (hadigondozott), 1 présmunkás (hadigondozott), 6 mindenese-leány, 6 mindenese-szakácsnő, 8 bejáró-takarítónő.

Foglalkozást keresnek
49 ipari szakmunkás, 35 gyári betanított és egyéb segédmunkás, 2 üzleti alkalmazott, 6 állandó háztartási alkalmazott, 10 bejáró-takarítónő, 7 mindenese-szolga, 7 mindenese-szakácsnő.

Elhelyezést kereső tanoncok:
1 asztalos, 1 kereskedő, 1 cipész, 1 géplakatos, 1 autószerelő.

Az ipari szakmunkások közül a következő iparágakban keresnek munkát: Ács 2, asztalos 8, bádogos 1, borbély 1, cipész 2, cipőfelsőrészkesztőnő 1, gépész 2, gépkezelő 2, gépkocsivezető 1, kovács 2, kőfaragó 1, kőműves 6, kövező 1, lakatos 3, sütő 4, szabó 4, szíjgyártó 1, bőrdandós 1, szobafestő 1, takács 1, szücs 1, timár 1, vaszesztergályos 1, villanyzerelő 1.

A közvetítés teljesen ingyenes. A munkakeresők személyesen jelentkezzenek.

Orvosi kinevezések és előléptetések

A Hivatalos Lap legutóbbi száma nyolc oldal terjedelemben közli a belügyminiszter rendelkezése alapján a legújabb orvosi kinevezéseket és előléptetéseket. Igen sok körorvosot január 1-i hatállyal állami tisztviselőkké minősített át a belügyminiszter és szolgáltatottá eddigi szolgálati helyükre beosztotta.

Ezzel egyidejűleg nagy számban nevezett ki körorvosokat a IX-ik fizetési osztályba.

A rendelet néveszerint felsorolja a Bihar megyei, illetve a nagyvárad Orvosi Kamara kinevezett tagjait is.

Cigányvajdát állítanak a velencei roma-telep élére

Cigánytelepi konferencia volt a városházán

Nagyvárad. Saját tud. Cigánytelepi konferenciát tartottak a városházán. Az értekezleten a polgármesteren kívül dr. Horváth György rendőrfőtanácsos, dr. Varga László városi tanácsnok, dr. Heinrich Béla tisztifőorvos és dr. Csetényi Gyula tisztiorvos vettek részt. Először beszéltek az értekezleten a cigánytelepi közrendészeti és közegészségügyi szempontból rendelt kell tenneteni. Megállapították, hogy a népszámlálás alkalmával sokkal kevesebb cigány tartózkodott a város területén. Jelenleg 600 főt számlálnak és ennek a fele sem volt a népszámlálásnál bejelentve. Az összejárás alkalmával tehát vagy megszöktek, vagy pedig később költöztek be.

Elhatározta az értekezlet, hogy erélyes cigányvajdát állítanak a telep élére, aki mindenkit köteles bejelenteni. Nagyváradon csak azok a cigányok maradhatnak, akik itteni illetőségűek.

Közegészségügyi szempontból is erélyes intézkedésekhez nyulnak. A tetvenlétét folyamatosan van.

Január 15-én megnyílik a Tejközpont nagyváradai fiókja

Nagyvárad. Saját tud. Tejtervezőket tartottak Panyigai OMTK. helyi vezetőjének Dobay aljegyzőnek, Varga tanácsosnak és Imrik László aljegyzőnek részvételével, dr. Soós István polgármester vezetésével. Gondoskodás történt, hogy egy évvel fiatalabb gyermekek részére, akiknek élethez szükséges a tej, megfelelő mennyiség álljon rendelkezésre. Január 15-én egyébként megnyílik az OMTK helyi fiókja, addig tisztázódik az a kérdés, hogy Nagyváradon a termelők a tejrendelet értelmében mennyi tejet kötelesek beszolgáltatni.

Fajegy bevezetését tervezi a közellátási minisztérium

Nagyvárad. Saját tud. A közellátási minisztérium fajegy bevezetését tervezi. A minisztérium a nagyváradai törvényhatóság véleményét is kikérte ebben a kérdésben. A polgármester véleményezés előtt január 4-én délelőtt 11 órára értekezletet hívott össze, amelyen az érdekképviseletek kiküldötteivel megtárgyalják, hogy elvileg helyese-e a megoldás.

Megállapították a paradicsompüré és borsókonzerv legmagasabb árát

Fel kell tüntetni a fogyasztói árakat a csomagoláson és számlákon is

Nagyvárad thj. város polgármestere 10.756—1942. k. é. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

A m. kir. közellátásiügyi miniszter 170.800—1942. K. M. számú rendelete értelmében a paradicsom és zöldborsókonzerv legmagasabb eladási árának megállapítására vonatkozólag az alábbiakat hozom a város közönségének tudomására:

A fehérlemez dobozban kiszert paradicsompüré és zöldborsókonzerv legmagasabb fogyasztói ára az előállító üzem telephelyén a következő:

Paradicsompüré:
28—30% szárazanyagtartalmu 5/1 12.—, 2/1 6.10, 1/1 2.70, 1/2 1.46, 1/3 —.98, 1/4 —.78, 1/5 —.58, 1/6 —.50, 1/8 —.42, 1/10 —.34 bruttó kg.-os dobozban P/doboz.

Zöldborsó:
Moyens 5/1 7.60, 2/1 3.20, 1/1 1.80, 1/2 1.06, 1/4 56, demi fins 2/1 3.40, 1/1 2.10, 1/2 1.20, 1/4 —.60, fins. 1/1 2.50, 1/2 1.30, 1/4 —.66, tres fins 1/1 3.30, 1/2 1.70, 1/4 —.84, extra fins 1/1 3.80, 1/2 1.90, 1/4 —.92 netto kg.-os dobozban P/doboz.

Más helyiségbe történő szállítás esetén a rendelet 5. §-ában megállapított ártöbblet számítható fel.

A hordóban történő forgalombahozatal esetén a paradicsompüré konzerv legmagasabb fogyasztói ára az előállító üzem telephelyén, kölcsön hordóban, netto kg.-kint és szárazanyagszázalékonként 5.6 fillér.

Úvegben történő forgalombahozatal esetén a paradicsompüré konzerv legmagasabb fogyasztói ára az előállító

üzem telephelyén netto kg.-kint és szárazanyagszázalékonként 6.4 fillér. Minden előállító üzem kiszámított legmagasabb fogyasztói árakat, részletes kalkulációval együtt köteles ennek a rendeletnek a hatálybalépésétől számított 20 napon belül, a rendelet hatálybalépése után gyártott készítményeknél pedig a gyártás befejezésétől számított 14 napon belül a m. kir. Közellátási Hivatalnak (Budapest VI., Nagymező-utca 1. szám) 3 példányban bejelenteni. A megállapított árak a bejelentéssel egyidejűleg lépnek érvénybe és csak a közellátásiügyi miniszter külön engedélyével emelhetők fel.

Az előállító üzemek a nagykereskedők részére történő eladás esetén a megállapított fogyasztói árból és költségekből legalább 25% engedményt kötelesek adni.

Az előállító üzemek és nagykereskedők a kiskereskedők részére történő eladás esetén a megállapított fogyasztói árból és költségekből legalább 17% engedményt kötelesek adni.

Az előállító üzemek és a nagykereskedők a megállapított fogyasztói árát kötelesek az áru csomagolásán, vagy minden egyes eladásnál a számlán feltüntetni, illetve a fogyasztói árakat feltüntető árjegyzéket minden egyes eladásnál a számlához mellékelni.

Ez a rendelet 1942. december 24. napján lép hatályba.

Nagyvárad, 1942. december 30.
Dr. Soós István s. k. polgármester.

SZÍNHÁZ

Vén diófa

Szilveszterkor este mutatta be a Szigligeti színház a budapesti Új Magyar Színház tavaszi hatalmas sikerét. Szilágyi László „Vén diófa” című 3 felvonásos operettjét.

Az elszegényedett Szikszai család életét pergeti le a szerző. Van a darabban minden, ami egy igazi operettben benne kell legyen: humor, vidámság, helyzetkomikum, remek bemenések, ének és tánc.

A színészek teljesítménye a legteljesebb elismerést érdemli.

Özv. Szikszainét Fajk Róza szemléltette meg. Nehéz dolga volt Fedák Sári szerepének eljátszásában, s ha csak annyit írunk róla, hogy tetszett, ez már elismerés. Ruháért külön elismerés illeti.

Hotty Éva ismét operettben bizonyította be, hogy jó színésznő. Finom, változatos megjelenése, nem nagyterjedelmű, de kellemes hangja van.

Nagyajtay György, mint vendég játszott báró Adám Tamás szerepét. Jó kiállítás, elegáns színész és remek táncos. Hotty Évával előadott számainak nagy sikere volt.

Göndör Klári alakítása csupa temperamentum. Külön színt, lendületet, vidámságot, fiatalságot visz a színpadra. Nagyon szépek és hatások voltak ezalkalommal is a ruhái és

remek beállításuk a táncszámai. Második felvonásbeli táncát háromszor újrátartták. Kiemelkedő alakításával kiérdemelte a közönség meleg és hosszantartó tapsát.

Szabó Ernő Popelka főpincér szerepében nyújtott elsőrendű. Humora kifogyhatatlan tárházából újabb és újabbakat mutat be a nézősereg hálás köszönetét a felharsanó kacagás-orkánnal és elismerés nyilvánításával fejezi ki.

Pákozdy Ferenc fiatalos heve és lendülete jól érvényesült. Igen megnyerő, tehetséges színész és humorérzékeny is nagyszerű, amit Zsemlye Feri szerepeiben alkalma volt bizonyítani.

Tetszett még Daniss Győző, Barsy Béla, Szögi Arany, Telek Ica, Majtényi

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

nyí Gabi, Balogh Ica és Halassy Gyula is.

Daniss Győző körültekintő rendezése és Szathmáry Endre karmagyprecíz zenei vezetése járultak hozzá nagymértékben a remekül sikerült előadáshoz. (—)

A színházi iroda közleménye:

— Minden este: VÉN DIÓFA.

Vasárnap délután negyed 4 órakor és minden este rendez helyi arakkal az idény legnagyobb sikerű operett-újdonosága a Vén diófa van a színház műsorán. Gyönyörű kiállítás! Csupa humor és vidámság! Pompás ruhák! Hangulatos muzsika! Jegyekről ajánlatos előre gondoskodni.

— SZERDÁN délután a legkacagtatóbb operett a Csak egy asszony van a világon, olcsó helyi arakkal kerül színre.

— CSÜTÖRTÖKÖN este az idényben utoljára a Bolond Asvayné kerül színre Hotty Évával a címszerepben. Olcsó helyi arak.

HETI MŰSOR:

Szombaton este: Vén diófa. A héten Vasárnap délután: Vén diófa.

Vasárnap este: Vén diófa.

Hétfőn este: Vén diófa.

Kedden este: Vén diófa.

Szerdán délután: Csak egy asszony van a világon.

Szerdán este: Vén diófa.

Csütörtökön este: Bolond Asvayné.

Pénteken este: Idegen asszony — premier bérlet.

Szombaton délután: Mosoly ország.

Szombaton este: Idegen asszony — A bérlet.

Őszinte muzikálitika

Enyém vagy

Remutató a Belvárosi Mozgóban

Szilveszter napján disztributató keretében indult a Belvárosi Mozgóban a magyar filmgyártás egyik legkitűnőbb darabja az „Enyém vagy” című film, mely teljes sikert aratott. Minden jelenete annyira az életből van mintázva, hogy gyakran megdöbben a néző. Az önfeláldozó szerelmes asszony s az életből vett szomorú igaz párbeszéd, az elveszett emberek egymásrautaltsága és a művész küzdelme, csodálatos rendezésben fonódnak össze, hogy kialakuljon társadalmi életünk hű tükré. A filmet könnyen átmosolyogva figyelni a néző.

Szilágyi Szabó Eszter, Zsille Margit, Perényi László, Bilicsi és Bihari remekelnek a darabban. p. gy.

HOTEL SZABÓ

BUDAPEST, IV. EGYETEM-UTCA 7.

Hotel Szabó a belváros középpontjában fekszik. Szép, tiszta, világos szobák, minden modern kényelemmel. (Központi fűtés, hideg-meleg folyóvíz, telefon, stb.) Polgári szálló — Polgári árak!

SPORT

Osszeül a NAC fegyelmi bizottsága Juhász, Kovács II és Szurgyi kerüi fegyelmi bizottság elé

Az őszi labdarugó évad lezárásával dolga akad a fegyelmi bizottságnak is. Néhány játékos nem érezte át teljes komolysággal a klub rendszabályait s így Juhász, Kovács II és Szurgyi kisebb-nagyobb sportszerűtlenségek és fegyelmeztetlenségek elkövetése miatt a vezetőség a fegyelmi bizottság elé állította.

Nem első eset már a magyar labdarugó sport életében, hogy játékosok valamely vétség miatt fegyelmit kaptak, a fiatal könnyen szabálytalanságra ragadtatja magát. Aki azonban abban a nagyon szerencsés helyzetben van, hogy a Karácsonyi Serleget nyert bajnokjelölt NAC csapata tagjának érezheti magát, annak szorosan kell érezni, hogy mivel tartozik áldozatkész klubja és fáradságot nem ismerő vezetősége iránt.

Nem vághatunk a kiváló szakférfiakból álló fegyelmi bizottság munkája elé, annyit azonban leszögezhetünk, hogy egy csapat belső életének és sikeres működésének legnagyobb

ellensége a fegyelmeztetlenség, vagy a sportszerűtlen életre való nemkívánatos példaadás és ha ilyesmi bármely kismértékben is felüti a fejt a csapat keretében belül, azt a legszigorubb eszközökkel csírájában kell elfojtani.

Időszerű sportelőadásokkal köti egybe a vezetőség a NAC-éakat

Érdekes terv megvalósításán fáradozik a NAC vezetősége. Arra az elhatározásra jutott ugyanis, hogy valami módon a tea-délutánoknak is sport jellegűt kellene adni. Ezt olyan alapon szándékoznak a jövőben meghonosítani, hogy minden alkalommal valamely sportszakférfi tartana különböző tárgyú sportvonalozású rövid előadást a megjelentek előtt.

Egyébként ma, szombaton este 6 órakor, vasárnap pedig délután 5 órakor kezdődik a NAC-tea s záróráig tart.

Arany-, ezüst-, briliáns tárgyak, svájci anker **Ács Tibor**, Széchenyi tér 6. órák vétele, eladása, szakszerű alakítása, javítása

RÁDIO

VASÁRNAP, JANUÁR 3. Budapest I.

- 8.30 Fohász. Szózat. Reggeli zene.
- 8.15 Hírek.
- 8.30 Öszinte beszéd.
- 9.00 Református istentisztelet a Filadelfia Diakonissza Alapítvány Bethesda kórházából. Igét hirdeti Bodoky Richárd diakonissza lelkész.
- 10.00 Egyházi ének és szentbeszéd a szentistvánvárosi Bazilikából. A szentbeszédet Barkóczy Sándor prépost mondja.
- 11.15 Evangélikus istentisztelet a Bécsi-kapu-téri templomból. Igét hirdeti Budaker Oszkár egyetemi nyilvános rendes tanár.
- 12.15 Levente-műsor.
- 12.55 Darvas János előadása.
- 13.10 Szórakoztató zene.
- 13.45 Időjelzés, hírek, vízállásjelentés.
- 14.00 Művészelemek.
- 15.00A Földművelésügyi Minisztérium rádióelőadás-sorozat.
- 15.45 Melle Béla-zenekar.
- 17.00 Magyar Revü Táncczenekar.
- 17.30 Mészáros Ági csevegése.
- 17.40 Magyar nóták hangleméről.
- 18.00 Alkonyati párbeszéd. Hangjáték.
- 18.25 Egyetemi énekkarok.
- 19.05 Rádiózenekar.
- 20.10 Hangképek a vasárnap sportjáról.
- 20.30 Bajkó Éva és Paica Annie két-zongorán játszik.
- 20.55 Ambrus Zoltán elbeszélése.
- 21.15 Filmdalok.
- 22.10 Bura Sándor cigányzene-kara.
- 23.00 Könnyű dal — könnyű tánc.

Budapest II.

- 11.15 Mursi Elek cigányzene-kara
- 12.15 Kamarazene.
- 15.00 Séta operettországban.
- 17.00 Thurzó Gábor előadása.
- 17.40 Berlini állami opera fuvósai.
- 18.05 Az Operaház előadásának közvetítése: Bűvös szekrény.

HÉTFŐ, JANUÁR 4.

Budapest I.

- 6.40 Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 6.40 Ebresztő. Torna. Hírek. Közlemények. Reggeli zene.
- 10.15 Székesfővárosi Tüzoltó Zenekar.
- 11.15 Hajdu Mihály zongorázik.
- 11.40 Szentgyörgyi Gusztáv előadása.
- 12.10 Beszkártya-zenekar.

- 13.30 Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 14.00 Szalonötös.
- 15.20 Szórakoztató zene.
- 15.50 Diáklőra.
- 17.00 Táncczene.
- 17.35 A Közlekedésügyi Minisztérium előadás-sorozat.
- 17.50 Az Operaház zenekara.
- 19.05 Vidák József cigányzene-kara.
- 20.00 Avar Gyula felolvasása.
- 20.20 Könnyű zene — könnyű percek.
- 22.10 Evangélikus egyházzenei hangverseny.
- 23.00 Operett-részletek.

Budapest II.

- 18.40 Magyar Optikai Művek Enekkara
- 19.05 Hangverseny Velencéből.
- 19.45 Terescsésyi György elbeszélése.
- 20.00 Zenekari művek.
- 20.35 Német nyelvoktatás.

KEDD, JANUÁR 5.

Budapest I.

- 5.40 Üzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 6.40 Ebresztő. Torna. Hírek. Közlemények. Reggeli zene.
- 10.15 Weidinger Ede szalonzene-kara.
- 11.15 Zenekari művek.
- 11.40 Divattudósítás.
- 12.10 A Mária Terézia 1. honvédegyezred zenekara.
- 13.30 Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 14.00 Tóth Lajos kamarakórusa.
- 15.20 A Rádiózenekar műsorából.
- 15.50 Gyermekekdelután.
- 17.00 Kamarahármas.
- 17.35 Ponyvairodalmi emlékek.
- 18.00 Szirmayné Dely Margit és Palágyi István dr. énekel, kíséri Gáspár Lajos cigányzene-kara.
- 19.05 Gitár-est.
- 20.15 Elekcs Lajos dr. történelmi arcképe.
- 20.45 Folyamérők fuvózene-kara.
- 21.20 Közvetítés Sárszentmiklósról.
- 22.10 Veress Károly cigányzene-kara.
- 23.00 Nagyzenekari művek.

Budapest II.

- 18.40 Verdi-áriák.
- 19.05 Mezőgazdasági felőra.
- 19.30 Kozma Géza gondolkázik.
- 19.55 Kerekesházy József dr. előadása.
- 20.15 Táncczene.

Rendelet jelent meg a kisegítő szolgálatra bevonult személyek hozzátartozóinak hadisegélyezése ügyében

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A hinvédelmi miniszter rendeletet adott ki, amelynek értelmében az ezidőszerint is még kisegítő szolgálatot teljesítő személyeknek azok a hozzátartozói, akik az 1942. december 1-ét megelőző időben történt megállapítás alapján hadisegélyben részesültek, a

megállapított hadisegélyt a kiadandó rendelet hatálybalépéséig, de legkésőbb a jelenleg kisegítő szolgálatot teljesítő személyek szolgálatának megszűnéséig változatlanul élvezik. Ennek a rendeletnek rendelkezéseit 1942. december 1-én kezdődő hatályal kell alkalmazni.

Nincs szükség igazolványra a lacikonyhához

Adott esetről kifolyóan a kereskedelmi miniszter megállapította, az ugynevezett lacikonyhások ipari minősítését. Határozata szerint a lacikonyhások foglalkozása nem esik az ipartörvény hatálya alá és így erre iparjogszabály nem adható ki. A lacikonyhásoknak nincs állandó üzlethelyiségük és nem fejtenek ki állandó

üzleti tevékenységet. Azzal, hogy a környéki vásárokon és búcsúkon időnkint megjelennek és ott az ilyen alkalmakkor szokásos hűségeket sütnék vagy főznek, nem lehet főmegéltetési forrásuk. A lacikonyhásoknak tehát iparjogszabályra szükségük nincs, de ilyen címen más ipari tevékenységet nem fejthetnek ki. (Magy. Tud.)

Férfi ruhákat, használtakat **MOLNÁR** használatra üzletében Bémer-tér 1. (udvarban) Hívásra házhoz jövök.) legjobban árón vehet, eladhat

APRÓHIRDETÉSEK

Adás-vétel

- Aranyat, ezüstöt, drágaköveket veszek. Haslinger ékszerész, Rákóczi-ut 8. szám. 363
- Újévi ajándéktárgyak olcsón Tarján ékszerésznél, Rákóczi-ut 8. szám. 185
- Fajalmák olcsón beszerezhetők, üres ládák eladók. Szacsavay-u. 17. Pincében. 581
- Briliánsot, aranyat, ezüstöt veszek Viktor ékszerész, Rákóczi-ut 3. 356
- Kölyök puli komondor, házörző kutyát megvételre keresek. Bessenyei Kályhás, Huszár-u. 23. 538
- Eladó azonnal átvehető üzletház be rendezéssel, 2 szobás lakással, ára 22 ezer. Azonnal elfoglalható 3 szobás modern magánház, ára 32.000. Popovics ingatlanközvetítő iroda, Szent János-utca 6. 605
- Eladók regények. Dr Baditz, Miskolc. 611
- Eladó masszív ház, nagy kerttel, gazdálkodónak. Alkalmas gyártelepnek, esetleg kétrészesben is. Értekezni: Hid-u. 23. 613
- Nagy Sándoru. 5. Butorok, lámpák, fehér gyermek és leányzóba, elköltözés végett, olcsón eladó. 619
- Férfi télikabát alacsony alakra eladó. Dankó Pista-u. 25. 624
- Vasódló, négyzemélyes, olcsón eladó. Rákossy Jenő-u. 54. 622
- Fél háló, ebédlő szekrény, asztal, olcsón, sürgősen eladó. Teleki-u. 64. 621
- Villanyserelésre alkalmas Berman csöveket keresek megvételre. Bátya-u. 3. háztulajdonos. 620

Ingatlan

- Eladó Várady Zsigmond-utcában, Közüzempalota közelében egy darab háromszobás, négy darab egyszobás lakásból álló, kitűnő karban levő bérház, 35.000 pengő alkalmi áron. **Jelinek** ingatlaniroda, Teleki-u. 2. 626
- Eladó sok ingatlan. **Kölcsönök** kaphatók betáblázásra. **Jelinek** ingatlan-iroda. Teleki-u. 2. irodai órák 9-től 2-ig. 625

Állást nyec

LEGALÁB négy középiskolát végzett, feltétlenül intelligens, jó írásu, lehetőleg gépírást is tudó szolid római katolikus leány állást nyerhet. Címét és közelebbi feltételt a Magyar Lapok kiadóhivatalában. 618

Konyha- és diszkertészt keresek március 1-re. Komoly, szorgalmas, józanéletű legyen. Fráter István gazdasága Gálospetri, Bihar vm. vasútállomás, Érmihályfalva. 616

Különféle

Paragázzal poloskát, molyt, petét mindenből felelősséggel irtja, Csutorás Szilgigetű-u. 7. Telefon 14-21. 664

Szabó Ferenc Gyorsíró-és Gépiskolájában

Nagyvárad, **Sal Ferenc-utca 12.** (Eng. szám: 3329-1941-42.) január 7-én új tanfolyam kezdődik. Jelentkezni lehet 4-től. Védőknek vasúti kedvezmény. Telefon 34-06.

ZIPZAR szakszerű javítása **Jakab** műszerésznél, Kossuth-utca 5.

LAKATOS

műhelyemet megnyitottam **Torna-u. 1/a. alatt**. Minidentféle speciális lakatos-munkák és lakatosáru **tömegcikk**ek szakszerű készítése. — **Wertheim-zár** nyitás-készítés **KOLOZSVÁRY JÓZEF** lakatosmester.

2-3000 pengővel társat vagy társnőt kisebb gazdasághoz keresek. Rákóczi-ut 25. Bognár. 62.

Pénzbeszedő

kerestetik 2000 pengő készpénzzel. Ajánlatok „Biztosítva 1943” jellegű Rudolf Mosse hirdetőirodába, — Rákóczi-ut 2.

KIADÓTULAJDONOS:

szent László-nyomda R. V.

76-és felcsoportozott címlős kiadó: **Dr. Paál Árpád** **Dr. Scheffler Ferenc** Szent László-nyomda R. V. igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. Dezső-utca 5. szám. Kőrforgógépén, Nagyvárad, Szilágyi